

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo na vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 60 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vse leto 14 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hodi sam pošten, plača na vse leto 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez listodobne vpošiljave naročnine se ne ezira. — Za oznanila se plačuje od petorodne petit-vrate po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafevih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnštvu telefon št. 85.

Odkritosrčna beseda.

V „Učiteljskem Tovarišu“ je izšel oblasten članek, ki daje učiteljsstvu različnih navčnih svetov glede njihovega nastopanja v javnem življenju vobče, zlasti pa v političnem oziru. Tendence tega članka je, naj se učiteljsstvo ogiba agitacije za obstojne stranke, ker mu zna propagiranje liberalizma škodovati, sicer pa naj dela za izobrazbo ljudstva, ker se s tem najboljše podkopava klerikalizem.

Zaradi tendence tega članka bi gotovo ne bili izpregovorili nobene besede, saj se v glavnem popolnoma strinjamo z njo, toda članek je prepleten s prepotentnimi napadi in krivičnimi grajami, ki nas silijo, da odkrito povemo svoje mnenje. Clara pacta, boni amici.

Konstatirati moramo pred vsem, da narodnonapredna stranka nikdar ni zahtevala, naj se učiteljsstvo aktivno udeležuje političnih bojov. Vedno in vedno smo poudarjali, naj posveča učiteljsstvo vse svoje moči izobrazbi ljudstva v šoli in zunaj šole, ker s tem indirektno tudi največ stori za svobodnost in osamosvojenje ljudstva od duhovske nadvlade. Na aktivno politično delo je stranka klicala vedno samo tiste učitelje, ki so si znali pridobiti v svojih krajih večji vpliv in večje zaupanje, drugih pa nikdar, kajti bridko se je izkazalo pri raznih prilikah, da so učitelji stranke veliko več škodovali, kakor pa koristili.

Opomin „Uč. Tov.“, naj se ogiblje učiteljsstvo agitacije za politične stranke, je bil torej čisto nepotreben. Ogromna večina učiteljsstva itak ničesar ne stori za stranko. Priznamo, da je tod in tam učitelj marsikaj storil za napredno stranko, toda to so častne izjeme in teh ni mnogo, že zategadelj ne, ker je malo učiteljev, ki so si znali pridobiti toliko zaupanja med ljudstvom, da morejo sploh kaj storiti.

Tega pa, da ima učiteljsstvo med ljudstvom tako malo zaslonbe, ni kriva samo duhovska agitacija, kriv so tega v veliki meri tudi učitelji sami.

Ko bi se bilo učiteljsstvo z večjo verno posvečalo svojemu poklicu, bi bila izobrazba širših plasti slovenskega ljudstva dosti večja, nego je dandanes in bi imel klerikalizem dosti težje stališče. Toda kaj je storilo učiteljsstvo za izobrazbo slov. mase na Kranjskem? Glede delovanja v šoli sami si ne prisvajamo sodb, konstatiramo pa, da so poročila dež. šolskih nadzornikov, ki se predlagajo dež. šolskemu svetu, le izjemoma ugodna, večinoma pa jako neugodna in polna bridkih pritožb. Tako je že dvajset let sem. Iz teh poročil strokovnjakov, ki morajo pač biti merodajna za nas, se vidi, da ima sicer nekaj jako vestnih in vzglednih učiteljev, veliko več pa takih, o katerih se to ne more reči; iz teh poročil je razvidno, da so učni uspehi povprek slabi in to nam pojasnjuje, zakaj je stanje ljudske izobrazbe na Kranjskem tako nizko in zakaj ima klerikalizem tako lahko delo na deželi. Zunaj šole stori učiteljsstvo še veliko manj za ljudsko izobrazbo. Žirovniki, Gmelniki in Fabinci in drugi so bele vrane. Od vseh strani se pritožujejo pristaši napredne stranke, da se učiteljsstvo odteguje vsakemu delu, da hoče najneznatnejši možiček igrati vlogo malega paše, ne stori pa drugega, kakor da po krčmah zabavlja na ves svet. Koliko je učiteljev, ki delujejo pri pevskih, pri izobraževalnih, pri gospodarskih in sokolskih društvih? Izjeme so. Čast tem izjemam, toda večina je docela apatična in samo zabavlja. Lahko bi imeli vse polno postojank po deželi, če bi učiteljsstvo hotelo delati; vse polno bi lahko imeli pevskih zborov in izobraževalnih ter gospodarskih in drugih društev, iz katerih bi se širila svobodna misel med ljudstvom, a nimamo jih, ali pa jih morajo voditi drugi ljudje, ker učitelji, dasi so najbolj poklicani za tako delo, nočejo ničesar storiti. Par sto predavanj bi

lahko imeli vsak teden, kajti učitelj pozna svoje ljudi in ima lažje stališče, kakor drugi, a koliko predavanj so že priredili učitelji?

Največ je krivo učiteljsstvo, da ima klerikalizem toliko zaslonbe med preprostim ljudstvom, ker ni izvzemši nekaj posamičnikov skoro nič storilo za ljudsko izobrazbo. Ta resnica nam je bila že davno znana, a molčali smo in delali z vsemi močmi na korist učiteljsstva, nadejajoč se, da se vendar obrne na bolje. A nič se ne kaže, da bi se naše nade izpolnile, pač pa se kaže, da hoče zdaj učiteljsstvo narodno-napredni stranki metati polenapod noge, menda v zahvalo za to, kar je stranka zanje storila.

Kaj pa je bilo kranjsko učiteljsstvo še pred petnajstimi leti? Noben stan ni bil takrat tako preziran, kakor učiteljski stan. Kdor je hotel, je z njim pometal in živa duša se ni potegnila za učitelja. Tedaj je „Slovenski Narod“ in narodno-napredna stranka začela delati za učiteljsstvo in kar uživajo danes učitelji, za vse se imajo zahvaliti „Slovenskemu Narodu“ in narodno-napredni stranki ter dr. Tavčarju. Kdo je pridobil učiteljsstvu socialni ugled in družabno veljavo, kar je imajo. Vstrajno in dosledno pisanje „Slov. Naroda“ in delovanje narodno-napredne stranke. Kaj misli kdo, da je bilo lahko delo podreti proti učiteljsstvu vladajoče predsodke, posebno z ozirom na to, da učiteljsstvo s svojim delom v šoli in nastopanjem zunaj šole ni ravno pospeševalo akcije za povzdigo veljave učiteljsstva. „Slov. Narod“ in narodno-napredna stranka sta pridobila učiteljsstvu simpatije srednjega stanu, ne učiteljsvo samo, in predručala vse mnenje o učiteljsstvu. Da ni bilo „Slov. Naroda“ in narodno-napredne stranke, bi bilo učiteljsstvo še danes tam, kjer je bilo pred 15 in pred 30 leti, tako v socialnem, kakor v gmočnem oziru, bi

bilo tam, kakor je učiteljsstvo v Istri in v Dalmaciji.

Povedali smo to, da bomo na jasnem, da se spozna ima li narodnonapredna stranka večjo korist od učiteljsstva, ali učiteljsstvo od narodnonapredne stranke. Učitelji nam lahko verjamejo, da narodnonapredna stranka ne bo dosti trpela, če se ji učiteljsstvo izneverji, morda pri masi še kaj pridobila, ker masa ne mara učiteljev, da pa zna učiteljsstvo imeti največjo škodo, če bi narodnonapredna stranka in „Slovenski Narod“ nehala ščititi učiteljsvo in se zanj bojevati.

Spričo temu se ni čuditi, da je naduti članek „Uč. Tovariša“ vzbudil največje ogorčenje v vseh krogih narodnonapredne stranke, zlasti zaradi impertinentnega napada na dr. Tavčarja. Kdo je pa toliko storil za učiteljsvo, kakor dr. Tavčar? Kar je član dež. šolskega sveta, se je vojskoval za učiteljsvo. Dr. Tavčar je v dež. šolskem svetu zastopnik deželnih interesov, ne učiteljskih, a vendar se je sto in stokrat zavzel za učitelje, jih obvaroval krivičnih pa tudi zasluženih kazni, se zavzemal zanje v vsakem oziru in pri vsaki priliki s tako energijo, da vladajo danes pri nas čisto drugačne razmere kakor drugod. Naj pogledajo učitelji na Štajersko ali na Češko ali na Nižje Avstrijsko — o drugih kronovinah niti ne govorimo — pa bodo videli, da se tam vse slabše in brezobzirnejše postopa z učiteljsvom, kakor pri nas in da je Kranjska, četudi so plače slabe, vsaj v vseh drugih ozirih pravi učiteljski eldorado. Dr. Tavčar je, kakor rečeno, zastopnik dežele v dež. šolskem svetu, vendar je že nebroj učiteljev trgalo okrog njega podplate, pri čemer je imel priliko spoznati, kako znajo različni učitelji drug drugega denuncirati in obrekovati. Kar je bilo v njegovih močeh, storil je vse za učitelje in dosegel uspehe, kakor jih morda nikdar več ne bo dosegel noben drugi član dež. šolskega sveta, sedaj pa pride človek, ki najbrže nikdar v svojem

življenju ni nič koristnega storil in ga pošilja v penzijo.

V tem oziru učitelji pač še dolgo ne bodo odločevali, gotovo pa ne toliko časa, dokler bodo tako slabo izpolnjevali svoje uradne dolžnosti kakor sedaj in tako malo delali zunaj šole kakor do sedaj. Največja nesramnost pa je, očitati dr. Tavčarju komoditeto. Na vsem Slovenskem ga ni tako delavnega politika, kakor je dr. Tavčar. Vse velike boje je vodil sam. Shodov je priredil on sam več, kakor vsi drugi slovenski poslani skupaj, žrtvoval je tisočake, delal na vseh poljih in agitiral po vsi deželi. V dež. zboru je imel največje referate, v državnem zboru je večkrat govoril in je več delal kot katerisikoli jugoslovanski poslanec in takemu možu bo članek „Uč. Tovariša“, ki najbrže ne zna družega kakor po oštarijah zabavljati, očital lenobo? Tu se pač vse neha.

Tudi z našim listom ni članek „Učiteljskega Tovariša“ zadovoljen. To nas malo ženira, ker vsa učiteljska slovenska literatura priča, da so učitelji v tem oziru absolutno nekompetentni sodniki. Med našimi sodniki je komaj deset učiteljev. To so dobri in zanesljivi sodniki. Povedati pa moramo tudi, da nas ni nihče tolikrat zapeljal in zlorabil, kakor prav nekateri učitelji, tako da smo postali jako nezaupni in sprejemamo o kočljivih stvareh samo še dopise takih učiteljev, o katerih vemo, da so zanesljivi kakor skala in da nas ne bi nikdar mistificirali ali zlorabili. Naš list stori, kar je v obstoječih razmerah mogoče in zadostuje nam popolnoma priznanje najmerodajnejših slovanskih politikov in žurnalistov, da je „Slov. Narod“ eden najboljših in najzanimivejših slovanskih listov v Avstriji. Spričo takemu priznanju merodajnih oseb nas pač pušča hladne mnenje „Tovariševnega“ člankarja. Le v pojasnilo bodi povedano, da o razdržitvi zakona nalašč nismo hoteli razpravljati, da bi klerikalci ne imeli novega orožja proti narodno-napredni stranki. S peticijami se nič ne odloči; v državnem zboru odloči le moč; če

LISTEK.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

Bosio je hitel iz sobe; vrata so se sama odprla in za njim zopet zaprla in Bosio je zavzdihnil, ko je prestopil prag. Bil je vesel, da je bil zopet na prostem...

Adam je še vedno omahoval, bi-li izpolnil Aronov pogoj ali ne. V rokah je držal pergament in pero in zamišljen zrl predse. Spreletavala ga je slutnja, da podpiše svojo smrtno sodbo, če stori, kar zahteva Aron.

„No, plemeniti vitez Adam Kolovški — ali se še vedno niste odločili?“ je čez nekaj časa vprašal Luka. „Morda bi tudi vi radi videli tistega, kateremu želite smrt?“

„Ne,“ je ves potrpt odgovoril Adam. „Naj se izpolni moja usoda že kakorkoli — tvoje zlato, stari Aron, je zame predrago.“

„Predrago? Kako ste čudni vitez Adam.“ Duhovnik zahteva dušo, če da odvezo. Jaz vam dam za Vašo

dušo veliko več, pravih, čistih, neobrezanih cekinov in povrh zahtevam Vašo dušo le za nekaj časa.“

„Da, ali duhovnik mora molčati še čez grob o vsem, kar se mu je zaupalo v spovednici, ti Aron, pa si hočeš pridržati pravico, da smeš mojo izpoved javno razglasiti, če ti do božične noči ne vrnem posojenega denarja.“

„Potem naj ti pomaga kristjanski bog, da si ne zlomiš vratu, predno prevzameš graščine svojega očeta.“

Nastal je molk. Luka je vrečico cekinov, ki jo je bil pripravil za Adama Kolovškega, vzel v roke, jo pogladil, kakor lice kake ljubinke in potem stopil k železni omari, da bi vrečo shranil.

Adam Kolovški pa še ni hotel pretrgati pogajanj.

„Povejte mi, Aron, kaj ste prej pokazali mojemu prijatelju Bosiu.“

Adam je domnevanega Žida zdaj tikal, zdaj vikal, a se tega sam ni zavedal.

„Bosiova tajnost ni moja in jaz je ne smem izdati,“ je odgovoril Luka in vabljivo žvenketal s cekini.

„Sicer pa — ali res mislite, da bom kupčijo z Vami začel s tem, da izdam vašega prijatelja? Kdor se meni zaupa, je lahko brez skrbi. Tudi Vašo tajnost poznam in če hočete pokazem tudi Vam obraz tistega, ki ga hočete umoriti.“

Pri teh besedah je stopil Luka k veliki skrinji in jo odprl. Ko je odgrnil platno, se je prikazala človeška glava.

„Milost! Bodite milostni,“ je zajčal Adam, ki je zagledal glavo in se smrtnobled obrnil v stran.

Nastal je vnovič dolg in mučen molk.

„Koliko ste posodili Andreju Bosiu?“ je končno še vedno trepetaje vprašal Adam.

„Še enkrat toliko, kakor je zahteval!“

„In koliko bodele meni posodili?“

„Trikrat toliko, kolikor ste zahtevali.“

„Dobro! Prodam ti svojo dušo,“ se je odločil Adam Kolovški in je začel pisati svojo izpoved, med tem ko je Luka mrmral:

„Svojo dušo, da, a samo za ta

čas, kot boš živ; po tvoji smrti zapade hudiču in vsi blagoslovi te ne morejo več rešiti.“

Počasi, s tresočo roko je pisal Adam svojo izpoved, ko je končal, je izročil Luki pergament.

„Tu — in zdaj, kje je denar?“

„Evo ga.“

„Dobro in lahko noč.“ Adam je pograbil vrečico, jo stisnil pod svoj plašč in bežal iz hiše, kakor bi mu gorelo pod nogami. Luka je udaril v smeh, in je tleskal po kolenih, kakor bi bil iz sebe veselja.

„Zdaj pa le sem, milostivi gospod,“ je zaklical Kristofu, ki je stopil iz sosedne sobe. „Tu imate dokumente, da jih boljših ne morete želeli. Evo pisanja Andreja plemiča Bosia, ki priznava, da hoče Vas umoriti; in evo pisanja Adama Kolovškega, ki v njem priznava, da hoče umoriti svojega lastnega očeta, ker se boji, da bo prikrajšan pri dedščini.“

Kristof Zlatopoljec je pazljivo prečital obe izjavi in jih potem shranil v svojem žepu.

„Zdaj je treba starega Žida poplačati. Kje pa je?“

„V tej-le skrinji,“ je ravnodušno odgovoril Luka. „Moral sem mu izpihniti luč življenja, ker ni hotel sprejeti kupčije, ki sem mu jo ponudil. Služil mi je prav dobro. Napravil sem mu masko Nikolaja Kolovškega in ko je Adam zagledal to masko, je bil tako zbezan, da je hitro stopil v nastavljeno past. Kdo ve, če bi nama sicer ne bil ušel.“

„Grozno,“ je vzdihnil Kristof. „Tega ti nikdar ne odpustim Luka.“

„Ah — milostivi gospod, nikar ne govorite tako. Pri nalogi, ki jo hočeva midva izvršiti, pač ne pride v poštev življenje starega židovskega oderuha in čarovnika. Resnično molčoč je samo grob in jaz zaupam vse svoje tajnosti samo grobu. Tega prepričanja sta tudi Adam Kolovški in Andrej Bosio. V njiju obeh sem to čital in kmalu bodele videli, da je res tako. Le brž zapustiva to hišo.“

Luka je vrgl masko starega Žida od sebe in je upihnil luč. V temi je vzel pod pazduho precejšnjo jako težko vrečo — premoženje umorjenega Adama.

Ko sta prišla po stopnicah je šepetaje dejal Luka.

bodo svobodomiselnih stranke imele dovolj moči, bodo izvedle razdružitev zakona, če ne, pa ne. Na tem podpisu na petičiji ne bodo nič izpremenili. Mi nismo hoteli mešati te stvari in dajati klerikalcem prilike za novo agitacijo in mislimo, da smo postopali pametno, četudi „Tovarišev“ član kar tega ne pojmi.

Povedali smo odkritosrčno in pošteno svoje mnenje. Zdelo se nam je to potrebno, kajti v učitelstvu se že davno opazujejo različne struje in nastopajo različni učitelji tako, kakor da bi živela narodno-napredna stranka samo od milosti učiteljstva. To je krvava zmeta. Učiteljstvo nam lahko verjame, da je korist, ki jo ima narodno-napredna stranka od učiteljstva, tako borna in malopomembna, da bo stranka podpora učiteljstva v celoti prav lahko pogrešala. Na Kranjskem je kakih deset učiteljev, ki so za stranko več storili, kakor vsi drugi skupaj — ti so edini, s katerimi je stranka doslej računala in to so možje, ki so glede „Učiteljskega Tovariša“ in njegovega postopanja ravno tistega mnenja kakor mi.

Carinski konflikt s Srbijo.

Belgrad, 31. julija. Ministrski predsednik Pašić je v skupščini odgovarjal na interpelacijo zaradi carinskega konflikta z Avstrijo ter celo zadevo obširno pojasnil. Povedal je, da se trgovinska pogodba ni sklenila zaradi avstrijskih zahtev glede dobave novih topov za Srbijo. Trgovinska pogajanja pa se niso ustavila, temuč le prekinila do jeseni. Minister upa, da se bo glede trgovinske pogodbe z Avstrijo vendarle doseglo sporazumljenje; ako pa ne, Srbiji ne bo preostalo drugega, kakor sprejeti carinsko vojno. — Finančni minister Paču je dokazoval, da je pri sklepanju trgovinskih pogodb z Avstro-Ogrsko vedno sodeloval ekonomičnim razmeram tuj element. Sedaj zahteva Avstrija stvari, ki niso v nikakršni zvezi z gospodarskim značajem trgovinske pogodbe. — Posl. Gjurić je dokazoval, da je vojna konvencija z Avstro-Ogrsko imela za posledico, da Srbija 20 let ni prišla do notranjega mira. — Potem je nastal precej hud prepir med starimi in mladimi radikali, a končno je vzela skupščina pojasnilo ministrskega predsednika odobruje na znanje.

Bolgari proti Grkom.

Sofija, 31. julija. Za brezobzirna nasilstva, ki jih počenja grški vstasi v Macedoniji, — pod vodstvom grških aktivnih častnikov in s podporo grške vlade — je prišlo zadnje dni maščevanje na Bolgarskem. Neposredni povod pa je bil zopet verški. Za Varno je bil nepostavno imenovan grški škof, ne da bi se bilo vprašalo bolgarsko vlado. Razjarjeni Bolgari so naskočili grško cerkev ter jo slovesno prekrstili. Enako se je potem zgodilo v Plovdivu, Burgasu in Stanimaku. Vlada je s policijo vred brez moči proti razjarjenemu elementu.

„Dajte mi roko, gospod, in idite tiho za menoj. Če se prikaževa pri vratih, sva izgubljena.“

Peljal je Kristofa v klet in od tam sta pri malem okencu splezala iz hiše in hitro odkorakala. Nista bila še daleč, ko je proti nebu udaril plamen in razsvetlil vso okolico in deloma tudi na desnem bregu Ljubljane ležeče mesto.

„Kaj je to?“ je vprašal Kristof in se stisnil v senco v ozadju malostevilnih lesenih hišic, ki so bile raztresene po sedanjem Šentpetrskem predmestju.

„Adam Kolovski in njegov prijatelj Bosio sta užgala hišo starega Arona, da bi grob shranil njiju tajnost. Ali nisem prav storil, da sem ju prehitel. Kakor vidite, bi bil stari Aron na vsak način danes izdihnil svojo dušo.“

Ker je v mestu začelo biti plat zvona, sta Kristof in Luka hitro odšla v temo.

Naslednjega dne se je čudila vsa Ljubljana, ker je ponoči zgorela lesena hiša Žida Arona in ni bilo dobiti niti najmanjšega sledu njegovega denarja, dasi so ljudje, iskaje zlato, prebrskali ves pepel. (Dalje prih.)

V Burgasu so Bolgari zavzeli tudi grško šolo ter uničili knjižnico. V Plovdivu je bil grški arhimandrit Photios baje težko ranjen. Tudi v Stanimaku so bili izgrdi krvavi. — Minister notranjih zadev je oblastim v Plovdivu, Burgasu in Stanimaku javno ukazal, naj nastopijo proti nadaljnim izgredom z najstrožjimi sredstvi ter nemirneže izroče sodiščem.

Vstaško gibanje v Macedoniji.

Cetinje, 31. julija. Te dni se je vračalo 12 črnogorskih dijakov iz Skoplja v Vasojevice (Črna gora) na počitnice. Pri Sjenici je napadla dijak turška četa. Dva dijaka sta bila ubita, eden pa je ranjen.

Carigrad, 31. julija. Oboroženi Bolgari so v Drami metali bombe v neko grško kavarno ter streljali na goste. Neki uradnik tobačne tovarne je bil ubit, dva Turka pa sta bila težko ranjena. Prihiti so orožniki ter se je vnel boj, v katerem so padli trije Bolgari. Pri dveh aretovanih Bolgarjih so našli bombe. (Treba je pomisliti, da je vest iz Carigrada. Op. uredništva).

Po razpustu ruske dume.

Boji v Kavkazu.

Odesa, 31. julija. Iz Tiflisa se poroča, da je mesto Šuša v plamenih. Sliši se pokanje pušk. Iz Tiflisa je odšlo v Šušo več vojaštva. — V okraju Jelisavetpola se nadaljujejo boji med Armeni in Tatari.

Preosnova ministrstva.

Petrograd, 31. julija. Pogajanja z zmerno napredno stranko zaradi vstopa njenih članov v Stolypinovo ministrstvo se baje kmalu posrečijo. Portfelje justice, nauka, poljedelstva in državne kontrole dobe nebirokratje. Vrhovni prokurator sv. sinoda ne bo več pripadal ministrstvu.

Moskva, 31. julija. Stolypinova pogajanja s Šipovom in bratoma Lvov zaradi vstopa v ministrstvo so se razbila.

Vojaški panti.

Moskva, 31. julija. Skoraj cela garnizija Novgorod se je spuntala. Iz Moskve so naglo poslali vojaštvo v Novgorod. Mesto je baje v rokah vstašev.

Petrograd, 31. julija. V trdnjavi Sveaborg pri Helsingforsu je nastal punt. Oddaleč se sliši streljanje pušk in celo topov. Uporniki so baje zavzeli celo trdnjavo. Topničarji so vsi prestopili k puntarjem, dočim so pešci ostali zvesti vladi ter naskočili puntarje. Streljalo se je s topovi ter je baje 500 vojakov ubitih. Častnike imajo puntarji ujetje.

Iz angleškega parlamenta.

London, 31. julija. Nižja zbornica je sprejela nov šolski zakon tudi v tretjem branju. — Višja zbornica razpravlja o proračunu vojne mornarice. Lord Goschen je rekel, da si Avstro-Ogrska, za koje usodo je imela Anglija vedno veliko sočuvstva, združje armado v obrambo svoje narodne (?) eksistence, dočim Nemčija zvišuje svoje izdatke za mornarico samo zato, da bi se raztegnila ter imela moč na morju. Kdor misli, da bo mirovna konferenca zadrževala načrte nemškega cesarja po razširjenju ozemlja, se zelo moti.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. avgusta.

— Kako se pere zamorec.

Celovška nezaupnica ne da mirno spati drju. Šusteršiču, kar je jasen dokaz, da ga je zadela v živo meso. Sprva se klerikalni kolovodja ni dosti zmenil za sklepe celovškega zaupnega shoda, zlasti ker mu je „Slovenec“ sugeriral mnenje, da resolucije, sprejete na celovškem shodu, niso bile specialno naperjene proti njegovi osebi, nego so se tikale v splošnem vse slovenske delegacije. Ko se je pa objavila resolucija, sprejeta takisto na shodu, a kasneje po predlagatelju samem iz taktičnih razlogov umaknjena, v kateri se v najostrejših izrazih obsoja postopanje drja. Šusteršiča v odseku za volilno reformo in se ga naravnost imenuje izdajalca slovenskega Korotana, je Šusteršič spoznal, da so celovške resolucije

pravzaprav naperjene edino in samo proti njegovi osebi in njegovemu delovanju. Mož je čutil, da ga je vendarle enkrat zadelo za njegovo izdajalsko delovanje zaslužen prokletstvo in sicer od strani, od katere je najmanj pričakoval, spoznal je, da je pred slovensko javnostjo razkrinkan, zato je zarjovel kakor obstreljen lev in jel kričati kakor zločinec, ki se ga je inflanti zaslačilo pri zlodejstvu. V dveh pismih, iz katerih govori, kakor pravi „Slovenec“, „globoka užaljenost“, se sedaj pere zamorec. A kako se pere? S psovkami in insulti meče okrog, zabavlja kakor ljubljanska poulična baraba, govori o infamiji, o podlih lažeh in o infernalnih spletkah in intrigah misleč, da se bo s tem opral pred javnostjo. Da bi pa navedel konkretne dokaze in pobil vsa „sumničenja“ s stvarnimi protargumenti, tega niti ne poskuša storiti, dobrovedoč, da ne more za beležiti v obrambo svoje nedolžnosti niti enega dejanskega in stvarnega dokaza. Le čitajte njegovi pismi, naslovljeni v spominsko knjigo koroških voditeljev in sodite objektivno, ako je to stvaren zagovor in ako je to poštena, dostojna polemika, kakršna bi bila na mestu napram onim brez dvoma častivrednim možem, ki so sprejeli celovške resolucije! Ako zagovor kar mrgoli izrazov, kakor „infamija, umazana gonja, podla, infamna laž, abotna obdolžitev, gorostasna bedarija“ itd. itd., potem se pač takšna obramba ne more baš označevati za stvarno! Mesto da bi stvarno odgovarjal na očitanja in jih skušal ovreči, iztika Šusteršič raje po onih, kateri so po njegovem prepričanju edini povzročili, da je njega priznanega „slovenskega samoderžca“ enodušno obsodil ves Korotan. Mož ima očitvidno slabo vest, zato vidi povsod strahove, kakor Juda Iskarijot. V fiksni ideji živi, da mu koroškega „debacla“ ni priredil nikdo drugi kakor hudobni in dekadentni — kranjski liberalci. V to svojo fiksno idejo se je že tako vživel, da vidi že v vsakim grmom čepeti liberalca, ki mu vsak hip grozi z bodalom prestriči nit življenja. Ubogi Šusteršič! V dno srca se nam smili. Ako se ne „otrese teh groznih strahov“, kdo nam jamči za to, da ne bo ob koncu koncev posnemal zgleda velikega svojega prednika? Toda prepustimo Šusteršiča „njegovim strahovom“, katere „pogrunatati“ se je slovesno zaklel, in si oglejmo edino njegovo stvarno trditev, ki se nahaja kot „rarus nans in gurgite vasto“ v njegovem zadnjem pismu. Šusteršič piše med drugim: „Vsi poslanci „Slovenske zveze“ smo bili brez izjeme s tem zadovoljni, da so krščanski socialci če že absolutno niso hoteli glasovati po sprejetju kočevskega mandata za koroško reasumiranje, glasovali vsaj za reasumiranje Štajerske. To je bila vendar edina pametna realna politika, ki jo mora razumeti še celo nekoliko bolj omejen politikaster. Če že koroške kompenzacije ne moremo dobiti, glejmo da dobimo vsaj štajersko. To je bila parola „Slovenske zveze“ in po tej paroli smo se vsi držali.“ — K tej Šusteršičevi izjavi bi dodali samo to stvarno pripombo: Krščanski socialci so, kakor je „Slovenec“ opetovano zatrjeval in kakor je naglašal, ako se ne motimo, tudi sam Šusteršič, odkritosrčni in navdušeni prijatelji volilne reforme. Ako je to res, potem ji mora biti največ ležeče na tem, da postane volilna reforma zakon. Ako bi jim torej Šusteršič kot načelnik „lepega kluba“ zagrozil, da bodo Jugoslovani obstruirali vladno predlogo, ako ne bo kreiran nov slovenski mandat na Koroškem, bi krščanski socialci prav gotovo glasovali za slovenski koroški mandat, ako jim je res toliko ležeče na izvedbi volilne reforme, kakr se zatrjuje. Ker jim je pa bilo znano, da je Šusteršič a priori za kompenzacijo na Kranjskem, da je on edino merodajna oseba v „lepem klubu“ in da Šusteršičev klub ne bo

nikdar obstruiral volilne reforme, naj bo še tako krivična za Slovence, zato so krščanski socialci snedli svojo dano obljubo in se udali pritisku nemških nacionalcev, ker so se teh bali, dočim so o Šusteršiču vedeli prav dobro, da lahko glasujejo tako ali tako, ne da bi jim on to zameril ali celo iz njihovega postopanja izvajal nujne konsekvence! Iz rečenega je jasno razvidno za vsakogar, ki ima zdrave možgane, da je Šusteršič in nikdo drugi zakrivil slovenski poraz glede Koroške v zadevi volilne reforme in da si je pošteno zaslužil ime grobokopa in izdajalca slovenskega Korotana! Naj se zamorec še tako pere, zamorec vendarle ostane!

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani vabi ponavlja vse častite rodoljubne in cenjene rodoljube na svojo XXI. redno veliko skupščino, ki se vrši v četrtek, dne 2. avgusta v Logatcu. Odhod iz Ljubljane ob 5. uri 32 minut zjutraj; dohod ob 8. uri 30 minut; od Trsta sem dohod ob 6. uri 20 minut. Začetek zborovanja ob polu 11. uri dopoldne v prostorih hotela „Kramar“ v Dolenjem Logatcu. Po zborovanju skupni obed istotam. Ob 5. uri tukaj vrtna veselica. Ob 10. uri 13 minut zvečer odhod v Ljubljano; odhod proti Trstu ob 6. uri 33 minut.

— Račun „Družbe sv. Cirila in Metoda“ za XX. upravno leto 1905 izkazuje skupnih dohodkov v 57.833 K 53 v, stroškov pa v 56.762 K 55 v, torej prebitka 1070 K 98 v. Ako prištejemo k temu znesku saldo 31. decembra 1904 v znesku 6194 K 73 v, znaša saldo 31. dec. 1905 7265 K 71 v. Izmed dohodkov naj omenimo tele posamezne postavke: podružnice so prispevale 24.239 K 91 v, občinski svet ljubljanski je dal 1500 K, občine, posojilnice in društva so darovala 3286 K 24 v, časopisi so nabrali 6229 K 62 v, med temi največ seveda „Slovenski Narod“, družbene žigalice so dale 4000 K, (vsega skupaj torej že 18.000 K), družbena kava je nesla 2636 K 56 v, dohodki narodnega kolka so znašali 4075 K 97 v. Med stroški omenjamo: gradnja družbenih poslopij je stala 8825 K 56 v, šolstvo v Trstu 16.942 K 72 v, vse drugo šolstvo pa 16.760 K 72 v.

— Ljubljanski škof in otvritelj bohinske železnice. Novo železnico je na Jesenicah blagoslovil goriški nadškof dr. Sedej, naš ljubljanski knezoškof je pa samo pomagal, dasi so Jesenice na Kranjskem, kjer smo deležni žegnova dr. Jegliča. Goriški nadškof je ob tej priliki dobil od nadvojvode Franca Ferdinada zlat križec z zlato verižico, naš kranjski knezoškof — pa nič. Blagoslov ljubljanskega škofa gotovo nič ne zaleže, zato je moral drug cerkven dostojanstvenik priti opraviti cerkveno opravilo v njegovo deželo. Ker blagoslov ni za nič, seveda tudi odhlovanja ni in ljubljanski škof si zastoj želi po njem. Kako žalostno mora biti, če je kak škof v taki deželi le po imenu škof.

— Iz štajerskega deželnega šolskega sveta. Šolski vodja enorazrednice pri Sv. Jerneju nad Muto je postal Fr. Sinigoj, dosedaj učitelj pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu. Nadučitelj v Radvini pri Mariboru je postal ondotni učitelj Em. Ruprich. Stalne učiteljice so postale: Eliza Jensenko na mestni dekliški šoli v Celju, Ivana Toplak pri Sv. Barbari v Haložah, Josipina Schlaipach pri Zgornji Sv. Kunigundi, Tereza Schmidlechner pri Sv. Antonu v Slovenskih gorah in Ana Vester v Spodnji Polskavi. Premeščena je učiteljica Ljudmila Božič iz Liboj v Zabukovje. Učiteljica za ženska ročna dela je postala pri Sv. Križu nad Mariborom nadučiteljica soproga Matilda Vodenik iz Št. Jurja na Pesnici.

— Spremembe v gozdarski službi. Komisar gozdnega nadzorništva I. razreda Emil pl. Ober-eigner je premeščen iz Beljaka v

Ljubljano, gozdni praktikant Anton Šivic pa iz Beljaka v Radovljico. Prvi bo opravljal službo okrajnega gozdnega tehnika v gozdnem okraju Ljubljana II., drugi pa isto funkcijo v gozdnem okraju radovljiškem.

— Kongres jugoslovanskih književnikov in časnikarjev v Sofiji se odpravi v nedeljo, 26. t. m. ob desetih dopoldne v veliki dvorani „Slavjanske besede“. Kongresa se udeležijo oficijalno tade društva: „Društvo na blgarskitje publicisti“ v Sofiji, „Srpsko književniško društvo“ v Belgradu, „Društvo hrvatskih književnika“ v Zagrebu in „Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev“ v Ljubljani. Sklenilo se je, da ima vsako teh društev pravico, povabiti kot goste na kongres one ugledne osebe in predstavitelje časopisja, ki niso člani teh društev. Dnevni red kongresa se je določil takole: 1. Prvi dan, to je 25. t. m. bo prijateljski sestanek v svrhu, da se člani posamičnih društev in gostje iz slovenskih zemelj spoznajo med sabo; 2. drugi dan, 26. t. m. se bo razpravljalo o načrtu pravil „Zveze jugoslovanskih književnikov in časnikarjev“; 3. tretji dan, 27. t. m. se bo referiralo o vprašanjih stanovskega značaja in se bo sprejela resolucija o nalogi in o nadaljnjem delovanju „Zveze“. „Društvo na blgarskitje publicisti“ je sklenilo, da povabi na kongres kot goste predstavitelje bolgarskih društev in kulturnih institucij, kakor tudi vse organe bolgarskega časopisja. Vsem onim gospodm in damam, ki so se prijavili „Društvu slovenskih književnikov in časnikarjev“, da se udeležijo kongresa in slavnosti v Sofiji, je dovoljena brezplačna vožnja po srbskih in bolgarskih železnicah. Dotične legitimacije se bodo svojočasno dobile pri društvenem tajniku Rasto Pastoslemku. Mnogo onih, ki se je prijavilo za potovanje v Sofijo, je zahtevalo odgovor, da-li se prijava sprejme ali ne. Tem bodi povedano, da ni bilo mogoče odgovorjati vsakemu posamniku, ker bi bilo potem treba pisati okoli 50 pisem, da pa se bo po možnosti oziralo na vse prijavitelce. Tisti prijavitelci, ki so med tem morda spremenili svoje bivališče, naj tajniku naznanijo svoj naslov, da se jim svojočasno določi lejo legitimacije. Kdor bi hotel morda natančnejših informacij, je najbolje, ako se osebno informira pri tajniku.

— Odbor „Glasbene Matice“. V odboru seji „Glasbene Matice“ dne 31. julija se je konstituiral na običnem zboru dne 28. julija izvoljeni odbor takole: Občni zbor je volil predsednikom: g. Antona Štritofa. Ostali odborniki imajo sledeča pooblastila: Predsednikov namestnik: gosp. Fran Kobler, tajnik: g. Dragotin Šebenik, tajnikov namestnik: gosp. Ivan Završan, blagajnik: gospod Fran Rozman, blagajnikov namestnik in blagajnik pokojninskega zaklada: g. Vekoslav Ravnikar, blagajnika pokojninskega zaklada namestnik: g. Ivan Završan, šolski nadzornik: g. Alojzij Žebre, šolskega nadzornika namestnik: g. Ant. Razingar, knjižničar: gosp. Karel Zotman, knjižničarjev namestnik: g. Ant. Razingar, gospodar in upravitelj društvenih hiš: g. Vek. Ravnikar, gospodarja in upravitelja društvenih hiš namestnik: g. Fran Kobler, preglednik poverjenstva: g. dr. Vlad. Rudež, preglednika poverjenstva namestnik: gosp. dr. Janko Žirovnik. Pravni zastopnik „Glasbene Matice“ sploh bo gosp. dr. V. Ravnikar. Odbornika brez izrecnega poslovanja sta gg. Aleks. Hudovernik in Fran Milčinski. Odseki so bili voljeni sledeči: Artistični odsek, asanacijski odsek, odsek za evidenco in nabavo novih članov, odsek za upravo pokojninskega zaklada.

— K zgradbi otroškega zavetišča. Gospodje: predsednik dvorni svetnik grof Rudolf Chorinsky, deželne vlade svetnik dr. Fran Zupan in glavni tajnik dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški so si kot delegacija kranjske podružnice avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih ogledali v zadnjih dneh več posestev in stavbišč, ki so podružnici v svrhu ustanovitve otroškega zavetišča na ponudbo. Ogledov se je blagovoljno udeležil g. c. kr. stavbni svetnik Fran Pavlin kot tehnični izvedenec, za kar mu bodi izrečena zahvala. Delegacija si je ogledala Čončkov gradič pod Rožnikom, posestvo zidarskega mojstra J. Hlebša pod Golovcem, dve nekdanji Zdešarjevi hiši na Poljanskem nasipu, dalje stavbne parcele Auerjevih dedičev na Friškovicu, A. Dečmana ob Elizabetni cesti in Souvanjih dedičev na Prulah. Komisija je prišla po resnih preudarkih do zaključka, da ne more priporočati nakupa kakega že obstoječih posestev. Ta so se izkazala deloma kot prevelika, deima kot ne-

praktična v razdelitvi prostorov in torej kot predraga v adaptaciji, deloma so prišli v poštev drugi oziri, kakor težavna dobava vode itd. Pač pa se je komisija prepirala, da bi bilo najugodnejše če tudi morda ne najcenejše, pridobiti primereni stavbni prostor in na novo zgraditi novo zavetišče. Akoravno je ena ogledanih stavbnih parcel povsem ugaljala, sklenila je komisija vendar ogledati se še druge prostore, osobito take, ki bi imeli že kaj vrta ali saj drevja. Vsled tega poprašala je podružnica na različne strani ter tudi rada sprejema nadaljne ponudbe in nasvete.

Zadruga krojačev, krojačič itd. v Ljubljani naznanja svojim članom in članicam, da bi priredila v tekočem letu s posredovanjem Deželne zveze dva strokovna tečaja, in sicer enega za moško in za žensko obleko, spojeno z razstavo del udeležencev, ako se oglasi zadostno število članov, ki bi obiskali ta tečaj, to so samostojni mojstri in starejši pomočniki, oziroma samostojne krojačice in pomočnice. Cenjeni člani in članice se naprosijo, da se čim preje oglašijo pri načelstvu krojaške zadruge, da se s svojim lastnim podpisom zavežejo, da bodo učni tečaj redno obiskovali in da ne bodo od poka med tečajem izostajali. Število za en tečaj ne sme presegati čez 30 udeležencev. Pouk se vrši brezplačno.

Izlet na Črno prst v Bohinju. Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo, dne 5. avgusta t. l. izlet na Črno prst v Bohinju 1845 m. Ta gora nudi obiskovalcem krasen razgled in ima tako mnogovrstno floro, da se lahko imenuje pravi planinski vrt. Na planini pod Liscem stoji Orožnova koča Slov. planin. društva. Izletniki se odpeljejo iz Ljubljane v soboto dne 4. t. m. ob 4. uri popoldne ali pa ob 10. uri zvečer in pridejo v Bohinjsko Bistrico ob 8. uri zvečer v soboto ozir. ob 2-17 zjutraj v nedeljo, od koder je potem odhod k Orožnovi koči in na vrh Črne prsti. Odbor Slov. planin. društva vabi svoje člane kakor tudi sploh vse prijatelje planinstva, da se vdeležijo izleta v obilem številu. Ker je v koči malo prostora za prenočevanje, je umestno, da izletniki, ki pridejo v soboto v Boh. Bistrico tam prenoče. — Osrednji odbor Slov. planin. društva.

Uspeh tabačnih trafikantov. Tabačni trafikanti so se že dlje časa poganjali za višje procenete pri prodaji kolekov. Finančno ministrstvo je zdaj izdalo sledečo odločbo, ki stopi v veljavo s 15. avgustom t. l.: Trafikanti, ki imajo trafike in nobenega drugega obrta, dobe pri kolekih od 2 K naprej po 3 procenete, pri onih pod 2 K pa 2 procenete; kdor pa ima še kak drug obrt poleg trafike, dobi pri kolekih po 2 oz. 1½ procenete. Vsak drug opravičenec prodaje kolekov dobi po 1 procent pri obeh kategorijah. Vse tiskovine, ki se tičejo prodajanja in naročanja kolekov, dobe prodajalci zastoj. Onim trafikantom, ki imajo zdaj dovoljene večje procenete od gori imenovanih, se ti procenti ne zmanjšajo.

**Legar v zavodu Salezijan-
cev na Rakovniku.** Bakteriološka preiskava vode iz vodnjakov na Rakovniku dognala je, da je voda vseh vodnjakov pravsumljiva, osobito se je v vodi dvorišnega vodnjaka našel bacil legarja. Vse že takoj začetkom epidemije podane zdravstvene odredbe se strogo izvršujejo in po mestnem fizikatu strogo nadzorujejo. Vodnjaki so vsi uradno zaprti in se dovažata voda iz mestnega vodovoda. Tudi delavci pri zgradbi svetišča so pod zdravstvenim nadzorom, ker so do 14. julija tudi dobivali vodo iz zavodnih vodnjakov in je mogoče da se tudi med njimi pojavijo slučajni obolenja. Večina začetnih slučajev je že v popolnem okrevanju, vendar je obbolelo v zadnjem tednu še nekaj gojencev in štiri osebe uslužbenec na Rakovniku. Od začetka epidemije do danes je obbolelo v zavodu 36 oseb, od teh je umrl v soboto 16letni uslužbenec Ivan Mahne. Ker se je zabilnila vsaka namazalna uporaba vode, ker jo je smatrati kot edini vzrok legarja in ker se tudi vse druge varnostne odredbe strogo izvršujejo, upati je, da ta hišna epidemija kmalu preneha. Ker je vsako občevanje z zavodom strogo zabranjeno, se tudi ni bati, da se legar zanese v mesto. Po preteku epidemije treba bo na Rakovnik upeljati mestni vodovod, kar bode najboljšje varstvo proti legarju, ki je po Ljubljani popolnoma izginil, odkar imamo izvrstno vodo iz mestnega vodovoda.

**Reklamacije za povračilo
škoda rešujejo postajni uradi.** V svrhu oprostite in pospeševanja v poslovanju pri reševanju reklamacij zaradi izgube, zmanjšave ali poškodbe brzovoznega ali voznega blaga, je c. kr. železniško ministrstvo odredilo z veljavnostjo od dne 1. vel. srpana t. l. in za področje avstrijskih drž. železnic ter v državnem obratu stoječih krajevnih železnic, da odslej rešujejo reklamacije te vrste, kojih

rešitev je doslej pripadala izključno c. kr. ravnateljstvu državnih železnic, do določene najvišjega zneska postajni uradi. V smislu omenjene odredbe se pooblaščajo postajni uradi, da smejo povračevati škodo v svojem področju v sledeči najvišji izmeri za pošiljatev, in sicer: V krajevnem prometu c. kr. državnih železnic in v državnem obratu stoječih krajevnih železnic ter v vzajemnem prometu med temi, železniki obratni uradi do zneska 20 K za pošiljatev, postajni uradi do zneska 10 K za pošiljatev. V tuzemskem prometu s tujimi postajami vse postaje do zneska 10 K za pošiljatev. Vendar se prepušča strankam, takšne reklamacije kakor doslej predlagati c. kr. ravnateljstvu državnih železnic.

K eksploziji smodnišnice na Ljubljanskem polju je treba še enkrat poudarjati, da se vojaška oblast le preveč površno briga za varnost smodnišnic. Približno sto korakov od mesta eksplozivnega vojaškega skladišča nahaja se troje skladišč; dve sta baje za vozove in topove, a tretje skladišče, ki je manjše od onih dveh, je gotovo napolnjeno s strelivom, patroni in drugimi nevarnimi rečmi. A kaj zapazimo na strehi? Dva streliva, ki sta na vrhu strehe v zvezi s 5 metrov dolgo žico, katera stoji na 8-10 cm — morda premalo — dolgih držajih, da se ne dotika strehe; sicer nima strelivod nobenega pomena za varnost, nasprotno, še večja nevarnost preti poslopju, katero dejstvo lahko baš tu opazimo. Eden držaj je namreč pokvarjen tako, da je žica padla raz njega in se na dotičnem mestu dotika strehe. Če bi danes ali jutri udarila vanj strela, je skoraj gotovo, da doživimo drugo, a tokrat še večjo eksplozijo. Mislimo namreč, da je ondi shranjeno polno razstrelivnih reči, ki momentano eksplodirajo, in če je pokvarjeno bližnje skladišče imelo za 200.000 kg smodnika prostora, ima to skladišče, ki je skoraj še enkrat toliko prostorno, približno 300-400.000 kg smodnika in je vrhuteča bližje mestu, kar bi v eventualnem slučaju eksplozije morebiti Ljubljano razrušilo. Morda pa je bila kaka slična napaka na eksplozivnem skladišču? Kdo ve? Na vsak način pa se mora strelivod vsako pomlad po strokovnjakih preiskati, če že ni mogoče streliva na bolj varnih mestih in v bolj modernih zopet ogenj in streljo nekoliko bolj varnih skladiščih shranjevati, kajti sedanja skladišča ne zadoščajo modernim razmeram. Svetovati bi torej bilo, da si gospodje generali, ki prihajajo v Ljubljano inspicirajo in „špacirajo“, ogledajo varnost skladišč v spremstvu strokovnjakov. Pero.

Domžalska nemška šola. Iz Domžal se nam piše: „Schulvereinsko šolo je obiskovalo tekom nekaj let povprečno čez 40 učenec. Vsled tega so vložili Ladstätter in tovariši prošnjo na deželni šolski svet, naj bi postala ta šola javna. Da bi pa to tem lažje dosegli, pripomnili so, da prepuščajo brezplačno šolsko sobo sedanje nemške šole in pa tudi vsa učila. To prošnjo in predloge je pa poslal c. kr. okraj. šolski svet v Kamniku tuk. krajnemu šol. svetu, naj izrazi svoje mnenje o tem. Obenem se je pa obvestil tudi o tem občinski odbor. 23. julija se je vršila seja. Ker so Nemci izkazali za šolo 40 godnih otrok, se krajni šol. svet ni mogel protiviti tej zahtevi, pač pa je stavil take pogoje, da domžalski Nemci še ne bodo imeli tako kmalu svoje javne nemške šole, in sicer: P. nujana šolska soba še sprejme. Ker bi bila pa ta enorazrednica javna, mora imeti šolski voditelj postavno predpisano stanovanje. Zato pa zahteva krajni šolski svet, naj prosilci (Ladstätter in tovariši) preskrbe tudi stanovanje voditelja, in sicer za vedno. Kadar se ti pogoji od Nemcev sprejmejo, pa se krajni šol. svet ne bode protivil ustanovitvi nemške šole. „Slovenec“ z dne 26. julija je po svoji stari navadi stresel vso jezo na našega nadučitelja g. Engelmana, češ, da je on vse to zakrivil. Namen dopisnika je očividni. Ker uživa g. nadučitelj pri vseh slojih velik ugled, ga hoče „Slovenec“ razpiti kot nemškutarja. No, pa taki podli napadi nikakor ne bodo omajali ugleda vrlega moža. Vsak Domžalec ve, da je g. Engelman odločno slovenskega mišljenja in da se ne bode nikdar izneveril. Tudi je večini znano, da se on najbolj trudi, naj bi se naša tri-razrednica razširila v štirirazrednico. Nadalje omenja tudi „Slovenec“, da je poslal dež. šol. svet g. nadučitelja sem v prilog. Nemcem. Kakor smo omenili že zgoraj, ni na tem tako, ampak resnično pa boli nekatere zaigrane klerikale, da ni prišel semkaj kak Slomškar ali pa človek, s komur bi lahko pometali klerikalci. G. nadučitelj pa priporočamo, naj deluje še tako uspešno, a Domžalci ga bodemo podpirali v njegovem delovanju.

Lice in brado je presekali v tovarni v Goricanah delavec p. d. Dragonarjev iz Gorice delavcu Čar-

manu iz Gostec. Zgodilo se je to po nesreči. Nesrečnika so morali prepe-
ljati v bolnico.

Ogenj. V Dolu pri Sori so otroci zažgali Tomčev kozolec. Ker je bilo suho vreme in je pihal veter proti vasi, vnele so se hiše, katerih je pogorelo 5, štiri gospodarska poslopja ter trije kozolci. Na lice požara je prihitelo prvo gasilno društvo iz Sore in mnogo pripomoglo z gasilnimi društvi iz Stare in Škofje Loke ter iz Pirnič, da ni pogorelo 7 nadaljnih hiš. Sedaj se je izkazalo, ali je bilo potrebno gasilno društvo v Sori ali ne. „Slovenec“ in „Domoljub“ sta je hotela na vsak način udušiti in hujšala ljudi proti njemu, samo zato ker se ni, hotelo vpreči v klerikalen politični voz.

Za božjo čast vneti so Miha Eržen, kamnošeski, Frace Križaj, kolarski in Josip Virant, ključarski pomočnik, vsi v Kranju. Dne 29. julija je bila v Kranju nova maša. Kakor povsodi, tako so se morali tudi tukaj postaviti na čast novomajniku nepotrebnimi mlaji. Tudi navedeni fantje so hoteli „po svojih močeh“ prispevati k temu, da se pročuje dekanjske cerkve kolikor mogoče dostojno okrasijo. Ker pa fantje radi vince pijeje in kegljajo, jim primanjkuje denarja za take izredne izdatke, zato so si zmislili en „špas“. V soboto ob 11. uri po noči je zalotilo orožništvo, ko so za božjo čast vneti fantje peljali z enim volom dve precej veliki smreki ter so na orožnikovo prašanje odgovorili, da je ti smreki dal za mlaje Janez Perivnik. Drugi dan se je pa dogodilo, da so fantje samolastno posekali smreki in da bi bila tatvina še bolj interesantna, so šli pač Perivnika prositi, naj jim posodi voz in vola, kar je ta radi časti božje rad storil. Sodišče bo tem fantom povedalo, da se tudi za čast božjo ne sme krasti. Lampek pa nam bo seveda poslal takoj popravek, ki se bo glasil tako le: Ni res, da bi bili omenjeni fantje za čast božjo vneti, ni res, da bi bili omenjeni smreki stali pred cerkvijo, res pa je, da je orožništvo smreki konfiskovalo in izročilo županstvu v Kranju.

Strela je udarila v tork v hlev Ivana Gorjanca v Orehku pri Kranju in ga upepelila do zidovja. Zgorela je tudi krava. Škode je 3000 K. — V Dorfarjih pri Kranju je udarila strela v kozolec Mihaela Zakotnika, da je pogorel z vso vsebino do tal. Škode je 1600 K. — V Kostanjevici je udarila strela v konjski hlev gostilničarja Franca Keržišnika in ubila konja Antona Zalo-karja iz Dob, dočim je drugega konja težko poškodovala. — V Ogradu pri Runarskem na Notranjskem je ubila strela 62 letnega Matijo Tomca iz Nove vasi pri Logatcu.

Krščanska dela usmiljenja se opravljajo le za denar. K notici pod tem naslovom in priobčeni v soboto se nam poroča, da ondi omenjeni Luka Košmelj ni umrl vsled samomora, ampak naravne smrti.

**Subvencije za obrtne na-
daljevalne šole.** Obrtna nadaljevalna šola v Šmartnem pri Litiji je dobila državne subvencije za let. leto 1000 kron, ona v Toplicah-Zagorju pa 810 kron.

Nova posojilnica. V Šmar-tnem pri Litiji so pred kratkim ustanovili posojilnico. Za načelnika je izvoljen g. Ignacij Zore, posestnik in gostilničar v Črnom potoku, za njegovega namestnika pa g. Leopold Hostnik, župan šmartinski. Odborniki so gg.: Ivan Wakonik, trgovec, Fran Knaflič, strojar, Ignacij Planinšek, posestnik, Filip Lokan, obč. tajnik in Ivan Robavs posestnik in gostilničar ter mesar — vsi iz Šmartna.

Nepoboljšljivi tatitci sta vla-čugi 22 letna Angela Medved in 30 letna Jožefa Medved, obe iz Šmartna pri Litiji. Prva je bila zaradi tatvine in drugih deliktov že 7 krat kaznovana, Jožefa pa 8 krat. Pred kratkim sta pa spet kradli okoli Zagorja in Hrastnika in ubežali proti Celju, kjer so ju aretovali. Obsojena sta na 8 mesečno oziroma 15 mesečno ječo, potem ju pa postavijo pod policijsko nadzorstvo.

Otvoritev postajice Boštanj. Dne 1. velikega srpana 1906 se otvori med postajama Grosuplje in Višnja gora v km 25-1 črte Ljubljana-Rudolfovo ležeča postajica Boštanj za osebni in prtljažni promet. Prometni časi tistih vlakov, ki se bodo v tej postajici ustavljali, so se v dotičnih vozniških redih že objavili. Vozovnice se bodo izdajale na postajici. Prtljaga se odpravlja potom doplačila. Pristojbine se preračunavajo na podlagi kilometrskega imenika v dodatku IV. k osebnemu ceniku II. del za krajeve železnice, ki so v obratu države in je veljaven od 1. vinotoka 1905.

Enega na mrtvaški oder, drugega h krstu. Iz Novega mesta se nam piše: Dne 29. v jutro je umrl Janez Mišjak, mestne garde trobentač, na jetiki. Zadnjič je igral še pri procesiji sv. R. T. A

omagal je na potu toliko, da ga je moral kapelnik poslati domov, ker so mu odpovedale noge. Rajnega Janeza so devali na mrtvaški oler, žena njegova se je zvijala istočasno v poročni bolečinah. Porod je bil sila težak, babica vsa omotena je krstila dete v sili za Ivana. Sedaj, ko to pišem, neso ravno otroka h krstu. Pripominim, da ostane še 6 Mišjakov pri meščanski gardi v Rudolfovem. Ti so, ki takorekoč vzdržujejo godbo mestne garde. Mišjaki so doma od Sv. Roka pri Novem mestu.

Toča je dne 27. julija naredila precej veliko škodo v Velikem Podljudnem, na Težki vodi, Rakovniku, Pangerč vrhu, Dolžu in Gabrski gori. Koruza je čisto sklesčena. Ajda pa, kar je bilo ozelenelo, takozvana „Urhovka“, o tej ni sledu.

Strela je ubila v Gorjanskem hribu nekemu Vlahu pri oranju vola. Čudno je to, da je bil ubit le en vol, drugi samo omamljen, istotako pastir in gospodar.

Velikanska kača? Poizvedoval sem, o čemur piše „Slovenec“. Zvedel sem sledeče: Kača se je baje pritepla iz Luže na Gorjance. Danes trdijo tukaj ljudje, da so jo ustrelili v Stopičah. Meri menda tri metre in je debela kot moška roka. Če je ušla iz menežarije, je pač najbrže poginila glado. Pisec teh vrstic pa tega ne verjame. Zato se obrača prav vljudno do Urban Weberjevih naslednikov v Zalem logu, da naj blagovolijo popisati kačo „vož“, ki ni popisana v nobeni knjigi. Taka kača se je dobila pri kopanju predora v Bohinju. Služil sem sam v Zalem Logu, a prav starega „voža“ nisem videl, pač pa nad 1 m velikega.

Prehudo zaljubljen stavec. V Poljanah pri Dojenjskih toplicah se je bil 50letni hlapec Matija Poljanec močno zaljubil v 18letno, brhko Mino. Dekletovo srce prvotno ni nič kaj gorelo za starega Poljanca, slednjič ji je pa Amor le prižgal iskrico ljubezni — in kdo je bil pod solncem srečnejši od starikavega fanta. Ponosno je hodil z Minko k maši in se rogaj maljšim fantom. Ljubezen pa ni ostala brez nasledkov in kmalu je postala Minka mati, kar je petdesetletnika še bolj veselilo. Zaljubljenemu Poljancu pa ni bilo dano, da bi se ponašal s svojo „krvjo“, kajti dete, ki je bilo njegov ponos, njegovo največje veselje, je prominulo in od takrat je tudi Mina začela gledati svojega ljubimca bolj postrani in se mu je slednjič menda popolnoma izneverila. Zapuščeni od celega sveta, je do ušes zaljubljeni Poljanec melanholično opravljal svoj posel in vedno je nekaj „kuhal“ v srcu. V nedeljo pa mu je nanesla prilika, da je v hladni senici zopet enkrat oboževal in objemal svoj ideal, po katerem je njegovo srce tako vroče koprnelo. Spomnil je dekleta tudi na umrlo dete in očital, da je vsled njene krivde umrlo. Mina je vsa očitanja odločno odbijala, za kar je dobila v znak ljubezni „poljub“, ki ga bo pomnila svoje žive dni. Prismojenec jo zgrabi za vrat, objame in „poljubi“ — pa ne na usta — ampak na nos tako „strastno“, da dekle glasno zakričalo. Preje do ušes zaljubljeni, sedaj pa maščevanja željni zapuščen staričavec ji je namreč popolnoma odgriznil skoraj polovico nosu. Topliški zdravnik je odredil, da je šlo dekle takoj v ljubljansko deželno bolnišnico, a jo je precej dolgo pot moralo spremljati šest mož, da bi se podivjanemu Poljancu ne bil še hujše razlil žolč in da bi ji ne bil prizadel še kaj hujšega.

Streleške vaje topničarjev in ovira prometa. Dolenjska je res od vseh zapuščena kos sveta. Nje prometna sredstva, glavni pogoj gospodarskega razvoja, so itak borna. Pa še edina zveza okoliš, ki meri najmanj 600 km² z edinim kolodvorom Vidmom, se po nepotrebnem zapira. Leta 1906, 25. julija je stalo na Belem bregu na cesti proti Krškemu čez 20 voz in čez 70 ljudi. Stali in čakali so od 7. pa do pol 12. ure, upajoč da se zdaj pa zdaj cesta odpre. Koliko jih je bilo na krški strani, ki so tudi čakali tako. tega ne vem. Mnogi izmed teh, ki so se naveličali čakanja in niso imeli posebnega nujno, so se vrnili zabavljajoč. Pot so imeli zastoj. Med čakajočimi vozovi bila sta tudi dva poštna. Eden iz Krškega, drugi iz Kostanjevice. Pošta prevzema nujne pošiljke, od čijih pravočasnega dostavljanja je lahko včasih odvisna usoda dobrega državljana, celih obitelji. Mnogo je bilo namenjenih na vlak in marsikateremu med temi je bila zamuda vlaka če ne baš osodopolna, pa vsaj skrajno mučna. Saj so vendar slučaj, ko bi človek mnogo žrtvoval, da je le pravočasno na mestu. Čas vendar tudi pri naši malomarnosti igra vlogo. Ubogemu od vseh zapuščenemu kmetu pa preti pri oblastih in drugod, če je bil za določen čas pozvan, mnogo neprijetnosti. Naposled je pa tudi vendar škoda toliko človeških in živalskih moči ves dopoldan na mestu brez pametnega povoda zadržavati. Kaj takega se menda le

na Dolenjskem godi. Pa zakaj ta stagnacija celega prometa? Streljalo se je. Saj ni bilo vojske! V slučaju vojske se vendar tudi gleda na to, da se domači promet ne ovira. Topničarji so se samo vežbali v streljanju. Za varnost domovine je to neki zelo važna stvar, a še važnejši je neki, da se oni, ki s težkimi žrtvami participirajo pri vzdrževanju tega varstva, po nepotrebnem gmotno oslabe. Vsako oviranje prometa je gotovo velika gmotna škoda. Tisto varstvo, katero vzdržuje državljani, mu pa nikar ne bode v škodo. Važnost vaj se ne zanika. Če se že mnogo smodnika postrelja, naj se z uspehom postrelja. Vsekako bi bilo pa le mogoče strelne vaje tako prirediti, da ne bi nikakor ovirali prometa. Čakalci na eni in drugi strani čakali so skoraj po celo uro zaman na kak strel, ki bi jim vsaj čas kratil. Kako lepo bi se med tem časom spazili lahki in težki vozovi velevažne pošte in pešci preko jedva 1 km dolge opasne proge. Mal odmor vojakov ali da se čas ne gubi, običajen teoretičen poduk istih, vsaj pravočasno pred vlakom kratki presledki v streljanju, kakršni se itak v istini vprizarjajo, bi omogočili promet in strelske vaje, brez škode za eno ali drugo. Treba je le signala in kakih 15 minut časa, recimo vsako uro, kakor se je to do sedaj prakticiralo, pa bi bilo vse v redu. Da bi se pa promet po cel dopoldan vkljub temu, da se po del časa ne strelja, zadrževal, to je vnebovpijoča krivica. Odgovornost za to pada na vse činitele, katerih naloga je zastopati ljudstvo. Le od njih odločnega nastopa je odvisno, gotovo le od nekaj besed, da se taki nedostatki temeljito odpravijo. Spolnijo naj svojo dolžnost.

Umor. Hlapca Drobnič iz Grebenc iz Velikih Lašč sta v Kočevju napadla Franca Glatzerja iz Ptuja in ga z noži obdelala, da je v par minutah umrl. Ubijalca sta se nato med seboj začela suvati z noži in si prizadevala več ran, ki pa niso smrtno-nevarne.

Logaška narodna društva prirede o priliki XXI. velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda 2. avgusta t. l. na čast skupščinarjem veliko vrtno veselico v prostorih hotela „Kramar“. Nastopita moški in mešani zbor ter igra tamburaško društvo „Sloga“. V krasnih nalašč za to postavljenih paviljonih bodo stregli dragim gostom vrle logaške rodoljubinke ter je sploh za potrebo izvrstno preskrbljeno. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina za osebo 50 vinarjev.

Odsek „Idrijskega Sokola“ v Žireh priredi v nedeljo, dne 5. avgusta, vrtno veselico z javno telovadbo in srečolovom. Javna telovadba se bode vršila na sejmišču pri Katri, veselica pa na posestvu brata Iv. Kavčiča, ki se nahaja v neposredni bližini. Vsa prireditvev utegne biti zelo zanimiva in bode nudila udeležnikom obilo zabave in užitka. Telovadne točke proizvajajo člani odseka in člani „Idrijskega Sokola“. Pri telovadbi nastopijo tudi vrle idrijske telovadke. Splošno se čuje, da prihiti na veselico izredno mnogo Idrijčanov, kakor tudi mnogo naprednjakov od drugod. Vsem bližnjim in daljnim prijateljem napredka in sokolstva pa kličemo: prihitite na naše slavje, da povzdignete to slavnost in prizadevanje mladega „odseka“, kateremu je in ostane geslo „Naprej!“

Utonil je 12 letni deček Ivan Bratuš pri kopanju v Zelenem potoku pri Idriji. Zasel je v globino in ker ni znal plavati, se je ponesrečil. Navzoči otroci so po tem dogodku zbežali. Kmalu potem je orožnik mrtvega potegnil iz vode.

Razstava vajenskih del na Bledu se je radi nepričakovanih ovir preložila od 5. na 12. avgust t. l.

Osebni promet na bohinjski železnici je zlasti ob nedeljah velikanski. Vsi vlaki so prenapolnjeni. Iz Trsta samega se je odpeljalo preteklo nedeljo po tej progi nad 3200 oseb, iz Gorice pa 1500. Naj bi se domačini pravočasno pobrigali za korist in dobiček, ki ga jim bo prinašala nova železnica, sicer pridejo tuji, ki bodo vse pritegnili na sebe.

S tira sta skočila v nedeljo popoldne dva voza tovernega vlaka na bohinjski železnici med postajama Podbrdo in Huda južna. Vsled tega so imeli vsi vlaki velike zamude.

Državni poštni avtomobili na Krasu. Poštna uprava namerava vpeljati tudi na Krasu poštno avtomobilno vožnjo. Ti avtomobili naj bi vozili med Štanjelom in Dutovljami, med Štanjelom, Komnom in Nabrezino ter med Štanjelom, Komnom, Kostanjevico in Biljami.

Požarna bramba v Rajhenburgu blagoslovi svojo novo brizgalno in novi gasilni dom. V zvezi s to slavnostjo bode velika ljudska veselica na prostem. Svoj prihod je prijavila že požarna bramba v Trbovljah z zastavo. Prosimo tudi druga

bratska nam društva, da naznanijo čim prej svojo udeležbo, da se bode moglo vse potrebno ukreniti. Spored se bode o pravem času objavilo. Vlaki imajo jako lepo zvezo: dopoldne okoli 10. ure dospe vlak z Zidanega mosta in iz Zagreba v Rajhenburg, zvečer pa se vlak odpelje proti Zagrebu ob 10. uri in proti Zidanemu mostu ob 12. uri. Pri ljudski veselici bode med drugim posebno zanimanje vzbujala koč „Slov. plan. društva“ pod Sv. Mohorjem. Društvo se ni strajšilo velikanskih stroškov, ki so združeni s tako veliko prireditvijo, zato pričakuje obilne udeležbe, posebno bratskih nam društev. Omenjeno bode tudi, da je izposlovala „Zveza požarnih bramb v Zalecu“ od želez. odbora podporo za gasilno brizgalno. V službi slabega vremena se vrši veselica v prostorih kolodvorske restavracije.

— **Kdo bode glavni davkar v Celju?** Iz Celja: Kakor je že poročal Vaš list, šel je tukajšnji glavni davkar g. Ig. Mlaker v pokoj. Čuje se, da aspirira na to mesto zloglasni — tudi tukaj dobro znani — davkar v Ljutomeru, g. Duller. Mož le-ta je eden najbolj pronesiranih vsemuških uradnikov na Sp. Štajerskem. Tega bi nam ravno še manjkalo v Celju! Vidimo ga te dni prav intimo občevati z Rakuschem i. dr. Celjani bodo sigurno vse mogoče storili, da ga dobe v svoje osredje. Torej: caveat consules!

— **Maturanti iz l. 1881 c. kr. učiteljskega v Mariboru** slavijo dne 8. avgusta t. l. tam svoj 25. spominski dan, odkar so stopili v javnost. Zvečer dvorana Gambin — tovariški zabavni shod ob 8. uri. Dne 9. avgusta obisk grobov — zajutrak v Kamnici — slikanje — skupni obed ob 1. uri pop. v Mariboru — ogledovanje mesta — odhod. Vsi tovariši in njih učitelji prijazno vabljeni. Tovariški rodoljubni pozdravi. Za odbor: A. Porekar.

— **Ošaben pek.** Neki železniški delavec v Mariboru je našel v svežem hlebu kruha celo miš. Ko se je šel pritožiti h peku, kjer je kupil kruh, mu je ta vzel hleb, ga vrgel pod prodajalno mizo in ker je delavec zahteval drug hleb, poklical stražnika, ki je tega postavil čez prag.

— **Mesto nadučitelja na slovenski ljudski šoli v Brežicah** je razpisano; prošnje je treba nasloviti do 26. t. m. na okrajni šolski svet v Brežicah. Pozivljamo slovenske učitelje, da se mnogoštevilno oglasijo; istotako opozarjamo merodajne faktorje, zlasti deželne poslance, da se pravočasno potegnejo zato, da se to velevažno mesto zasede tako, da bo zajamčena vzgoja otrok v slovenskem duhu.

— **Sv. Lovrenc v Slov. gor.** Naša zadruha. Peronospora razsaja strašno po naših vinogradih. Zeleno cepljenje obeta le malo, ker se je cepilo pozno in tudi že majhne mladike napada peronospora ter ne bode gotovo prav dozorle. Mnogim vinogradnikom so ostali prazni prostori minulo pomlad, ker niso dobili trt. Da vam, dragi vinogradniki, prihodnjo pomlad ne bo manjkalo trt, vas opozarjamo, da se lahko naročite cepilne trte pri I. štaj. trsničarski zadrugi pri Sv. Lovrencu v Sl. gor. že sedaj. Vse trte, kupljene pri naši zadrugi, so najboljše; zadruga jamči za dobro zarastitev in vrsto. Ker naše trtnice stojijo pod nadzorstvom strokovnjakov, lahko jamči zadruga za dobro blago. — Nečem vas spominjati nesramnega in goljufivega ravnanja prekupcev, ki ga itak vsi dobro poznate. Pokazal bi vam lahko več groznih izsledkov. In ravno to nesramno postopanje teh prekupcev je nas boljše in večje trsničarje prisililo k združitvi. Naš namen je, prodajati najboljše trstje naravnost vinogradnikom ter zajamčeno to vrsto, ki jo kdo želi. Nam gre le za dobro stvar, prosimo torej, podpirajte nas z naročili. Trudili se bomo, da bo vsakdo zadovoljen. Ne zamudite torej vinogradniki naročiti v pravem času dobrih trt, da ne bode kupovali slabih od nezanesljivih prekupcev. Zadruga bo imela prodati okoli 180 do 200 tisoč trt in sicer: silvanec, burgundec, šipon, vilšek, žlahtnino, traminec, in nekaj drugih, večinoma cepljenih na Riparis portalis. Naročila se sprejemajo že zdaj pod naslovom: „I. štaj. trsničarska zadruga pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.“, p. Juršinci“. Pripomni se, da posamezni trsničarji ne bodo prodajali trt kakor do sedaj.

— **„Ti si Milka moja, moja“** je igrala godba bosensko-hercegovskega pešpolka v Gradcu. Neki „kranjski Nemec“ je slišal to pesem in njegovo nemško srce mu je dejalo, da je to „ein slavisches Hätzlied“, slovanska hujskajoča pesem. Ko je možicelj slišal še prelepo narodno pesem o sarafanu, začel se je solziti in te solze odliči uredništvu celjske „Vahtarice“, kjer beremo v zadnji številki, da je s tema dvema pesmima onečasteno nemško mesto Gradec in da se „v Gradcu živeči kranjski Nemci v imenu vsega nemškega naroda (!) kar najodločnejše

zavarujejo proti igranju slovanskih hujskajočih pesmi“. Nadutost nemških pobov je že res od sile! Par kranjskih Nemcev — dosti je tudi eden! — v imenu vsega nemškega naroda protestirajo proti igranju nedolžnih slovanskih pesmic! Kdo se ne smeje tem duševnim revam?

— **Nemški moralistom.** Tiste Nemce, ki porabijo vsak gostilniški pretep med slovenskimi fanti, da razkrižjo vse Slovence za ubijalce in roparje, opozarjamo na dve kazenski razpravi, ki sta se vršili včeraj pred graškim kazenskim sodiščem. V Seibersdorfu so se pretepali oče, mati in sin. Posestnik Mihael Lind je v pijanosti pretepal ženo in jo sunil z nožem v nos. Žena in sin sta očeta vrgla na tla ter mu je sin zalučal železni lonc na glavo, da je očeta hudo ranil. Sin je dobil le 14 dni ječe. — Druga je prišla na vrsto zidarjeva žena J. Sempel, ki je vrgla v svojo 7letno hčerko kuhinjski nož ter jo dvakrat ranila. Dobila je le tri dni zapora.

— **Ljubezniv mož.** 58 letni Alojzij Lašič iz Vrtojbe živi ločen od svoje žene, ki stanuje v Gorici. Ko je v soboto prišel k njej in zahteval denarja, ga ni dobil. To ga je ujezilo, da je zgrabil steklenico s petrolejem, tega žil na ženo posteljo in jo zažgal. Prihiteli sosedje so pogasili ogenj, ki je napravil 50 K škode, ljubeznivega moža so pa dejali pod ključ.

— **Jadranska banka v Trstu.** Kakor znano, je izvanredni občni zbor delničarjev dne 6. majnika t. l. sklenil povišati delniško glavnico od 1 na 3 milijone kron. Na podlagi tega sklepa izda za sedaj „Jadranska banka“ 2500 delnic a K 400 t. j. K 1.000.000. — nominala. Ker se je že pri ustanovitvi banke prijavilo veliko večje število interesentov, nego jih je bilo mogoče zadovoljiti, smatrati je sedanje povišanje nekako kot zakasnjeno prvotno emisijo. In da tedaj Jadranska banka vse one subskribente, ki pri prvi emisiji niso dobili zaželenega števila delnic, zadovolji in odškoduje, je določilo novim delnicam kurz al pari t. j. K 400 za vsako delnico. Starim delničarjem se pri tem priznava pravica prvenstva (opcije) da namreč na podlagi vsake 3 starih delnic lahko podpišejo po dve delnici nove emisije. Ker je prav zelo želeli, da bi se tudi pri sedajni emisiji udeležili v izdatni meri slovenski kapital, opozarjamo svoje cenjene čitatelje na danes inserirani poziv, in pričakujemo, da bodo poleg zelo ugodnega emisijskega kurza v prvi vrsti dosedajni vspehi Jadranske banke privabili pričakovano število slovenskih subskribentov. Prijave na nove delnice se sprejemajo z današnjim dnem, to je 1. avgustom počevši do 15. avgusta t. l. Pri subskripciji se ima plačati za vsako delnico 100 K kot prvi obrok in kavcijski ostanek pa do 15. septembra t. l. Prijave se sprejemajo pri družbeni blagajni v Trstu ulica Nicolò Machiavelli 10 ter v Ljubljani pri Ljubljanski kreditni banki. S tem opozarjamo slavno občinstvo na velevažni slovenski denarni zavod, ki mu je zagotovljena najlepša bodočnost, in ki ima kot nekaka centrala v Trstu, prvem in najvažnejšem trgovskem emporiju avstrijske države — eminentno nalogo, prevzeti v družbi z ostalimi slovenskimi in hrvaškimi bankami vodstvo in posredovanje trgovine v obče, zlasti pa slovanske trgovine. Vzpričo tega važnega momenta je tedaj, kakor že poudarjamo, čez vse želeli, da se tudi naš slovenski kapital na Kranjskem, ki ima nasproti industrijskim in zlasti bančnim povzetjem vsled znanih dogodkov veliko in splošno nezaupljivost in ki leži v večini naložen in preveč mrtev v mnogoštevilnih hranilnicah in posojilnicah, engazira v delnicah „Jadranske banke“. Tudi naše posojilnice, hranilnice, naši trgovci in naši industrijalci naj bi brez vsakih predhodkov vstopili v krog „Jadranske“ klijentele in prekinili svoje laške in druge zveze. To je njih dolžnost, kakor bode tudi po drugi strani Jadranski banki v ponos, čim večje in čim bolj bode rastle število slovenskih klijentov in interesentov.

— **Smrten padec.** Na parniku „Alba“ v Lloydovem arzenalu v Trstu je padel 19-letni Natalij Vukasović z jarbola na krov in bil na mestu mrtev.

— **Za trgovce in obrtnike.** „Edinost“ vabi slovenske trgovce in obrtnike, naj bi se naselili v Kopru, kjer je veliko Slovencev, a ni tam nobenega slovenskega trgovca in obrtnika. Ker je očitno vsa slovenska, bi slovenski trgovci in obrtniki dobro shajala in bi ondotni Slovenci gotovo ne polnili žepov ošabnim Italijanom.

— **Pri vojni mornarici v Pulju** delajo poskuse z novim aparatom, ki ga je iznašel kapitan Gestesje glede polnitve torpedov tako z vročim, kakor tudi z mrzlim stisnjenim zrakov. V sled nove iznajdbe bodo torpedi še

enkrat hitreje leteli kakor sedaj. Dosedanji poskusi so se prav dobro obnesli. — K jesenskim manevrom vojne mornarice pride z Dunaja tudi oddelek zrakoplovoev, ki bodo delali izlete z zrakoplovi z ladij na suho in nasprotno.

— **Umor priznan čez 21 let.** V Moroviju na Hrvaškem je bil leta 1885. umorjen od neznane roke Vaso Cepančič. Pred kratkim je pa povedal Jakob Skakavec, da je on ubil Cepančiča in navedel tri somorilce. Zločince so vse pozaprl.

— **Mati odseka hčeri glavo.** V Radobuju na Hrvaškem je Jagica Richter zblaznela. Poslali so jo v bolnico, iz katere se pa ni vrnila zdrava. Bila bi se že sama usmrtila, če bi bila dobila priložnost zato. V soboto jo je pustil mož s hčerjo samo doma. Ko sta bili sami, je mati vzel sekiro in odsekala lepi 9letni hčerki Pavli glavo. Ko so moriko vprašali, zakaj je to storila, je odgovorila: „Nisem jaz nje ubila, on je mene!“ Prve ure po uboju je sedela neprestano pri obglavljeni dekli in silno ihtela, češ, da jo je hči usmrtila. Mati je dekletce silno ljubila in nihče bi ne bil mogel misliti, da bo katerikrat na njej izvršila tako grozodejstvo.

— **Nesreča na železniški progi.** 21letnega Ivana Ružaka sta v Zagrebu napadla dva neznana lopova. Ker jima je hotel uteči, je zbežal proti bližnji železniški progi. Po nesreči je tu padel z levo roko čez tračnico. V tem je pridiral vlak, ki je nesrečniku odtrgal roko. Moral je v bolnico.

— **Plen plačan z glavo.** Divji lovec Dušan Čurčič v Borovu na Hrvaškem je ustrelil divjo gos in jo nesel domov. Na potu ga sreča lovski čuvaj Kosta Jakovljevič, ki je zahteval od njega puško in gos. Nastal je med njima boj za puško, ki se je nenkrat sprožil. Strel je šel Čurčiču v prsi, da se je zgrudil in ni nič več vstal.

— **Velika plesna in vrtna veselica** bo v nedeljo, 5. t. m. na Fužinah „pri Stajercu“ (A. Kališek). Začetek ob treh popoldne, vstopnina prosta.

— **The Royal Vio.** Z današnjim dnem prinaša The Royal Vio popolnoma nove slike, med drugimi tudi drugo serijo rusko-japonske vojne. Občinstvo se opozarja na to, kajti slike se ne ponavljajo nobene.

— **Poskusen samomor.** 61letni knjigovoz Josip Novak se je snoči poskusil usmrtiti. Stirikrat je vstrelil nase, a se je le malo oprasnili, ker se mu je roka tako tresla, da ni mogel prav meriti. Tri kroglice so zletele v strop, ena v vrata. Novak živi v najžalostnejših razmerah, ker so mu duhovniki odzrli vse zaslužke, in te razmere so vzrok, da si je hotel končati življenje.

— **Konj se je splašil** danes zjutraj posestniku Antonu Presetniku pri železniškem prelazu na Martinovi cesti in dirjal proti mitnici na Radeckega cesti. Ker so se Presetniku med potom pretrgli vaje, ni mogel konja udržati in je zadel na Radeckega cesti pri mitnici v kol. Pri tem se je Presetnikova žena, ki je bila tudi na vozu, nekoliko poškodovala. Pri tem se ji je razlila smetana in tudi vsa zelenjava in krompir, kista ga peljala na trg, je šlo po tleh.

— **Pogreša** se že od 30. junija posestnik Alojzij Simič z Reke. Navedenec je dotičnega dne obiskal na Poljanski cesti neko svojo sorodnico in je rekel pri odhodu, da gre proti Gradcu. Ker pa še od tedaj ni po njem ne duha ne sluha, se sumi, da se mu je na poti pripetila kaka nesreča. Simič je 56 let star, močan, debelega obraza, ima močne sive brke in lase ter je bil črno oblečen, na glavi je imel bel slannik.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 68 Slovencev in 34 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 124 Slovencev in Hrvatov. V Beljak je šlo 9, v Trst pa 11 Črnogorcev.

— **Izgubljene in najdene reči.** Začetkom preteklega meseca je neka dama izgubila zlat prstan z modrim kamnom in briljanti, vreden 80 K. — Pošteni najditelj naj ga odda proti nagradi na magistratu. — Mornar Rudolf Oswald je izgubil srebrno anker remontoar uro s srebrno veržico, ki je imela za obsek tolar sv. Jurja, vreden 90 K. — Sluga Jožef Smrke je izgubil anker remontoar uro s častniško veržico, vreden 12 K. — G. Herman Halbensteiner je izgubil od prstana zlat ploščo z diamantom, vreden 40 K. — Knjigovoz gosp. Leopold Kovač je izgubil zlato iglo lika lila z rdečim rubinom, vreden 10 K. — Užitinski preglednik g. Ivan Dolinar je našel srebrno uro z veržico in jo oddal na magistratu. — Neka dama je izgubila črno denarnico, v kateri je imela manjšo vsoto denarja. — Izgubljena je srebrna anker remontoar ura s srebrno častniško veržico. — Krojaški vajenec Ivan Voda je našel na nekem vrtu v Knafljevih ulicah drsalice in častniški službeni pas (Feldbinde). — Hlapec pun-

tigamske zaloge piva je danes izgubil torbico s knjigami odjemalcev. Najditelj naj jo blagovoli izročiti Puntigamski zalogi piva, Marije Terezije cesta št. 16.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer v hotelu „Ilirija“ (Kolodvorske ulice) društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin. — Jutri zvečer je na vrtu meščanskega hotela „Lloyd“ (Sv. Petra cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin. Oba koncerta se vršita ob vsakem vremenu.

— **V Ameriki** je po ravno kar došli poročili nenadoma umrl dne 13. julija t. l. g. Maks Iutichar, sin velesposlovanega g. Matije Iuticharja, trgovca in posestnika v Zagorju ob Savi. Nesrečni rodbini iskreno sožalje!

* **Najnovejše novice.** — Velik požar je bil 30. julija v Kromerirskem predmestju. Zgorelo je 20 hiš in trije otroci.

— Za ženitev častnikov se izda nova določba glede kavcij. Tozadevni načrt je že predložen brambnemu ministertvu. Postranski dohodki se ne bodo več zahtevali, kavcije pa se določijo: 40.000 K za subalterne častnike, 30.000 K za stotnike in 20.000 K za majorje.

— Nemški cesar se baje sestane v jeseni na Sredozemskem morju s španskim kraljem.

— Novi nemški poslanik za Črnogoro pl. Pilgrim-Baltazzi je prispel v Cetinje ter ga je knez slovesno sprejel.

— Za načelnika japonskega generalnega štaba je imenovan namesto umrlega Kodame general Oku.

— Tri petrolejske vrelce so našli blizu bavarskega jezera Schliersee.

— Za otpnjenjem tilnika je v okolici Olomuca zbolelo zopet nekaj oseb, med njimi posebno nevarno neka učiteljica.

* **Akademski modrost.** V pretečenem stoletju je razpisala „Académie française“ častno nagrado za rešitev sledeče teze: „Ako vzamemo z vodo napolnjeno posodo in vržemo v njo kamen, se voda prelije iz posode. Ako pa denemo v vodo ribo enakega obsega, se voda ne prelije. Kako je to prikazen razlagati?“ Rešitve teze so se lotili razni učenjaki in prikazen na vse načine dokazovali, toda noben ni povoljno rešil naloge, tako da se je tekmovanje pet let zapored razpisalo. Ko je potekel tudi ta rok, se je neki kandidat še enkrat energično lotil rešitve. Napolnil je posodo z vodo ter položil kamen v njo. Voda se je prelila preko robov. Potem je vzel postrv enake velikosti ter jo spustil v vodo, in — voda se je istotako prelila. Svojo iznajdbo je naznanil akademiji, ki je spoznala svojo blamažo ter brž ustavila razpis. Temeljitemu raziskovalcu pa vendar ni izplačala nagrade.

Književnost.

— **Izvestje „Glasbene Matice“ v Ljubljani** o 34. društvenem letu 1905/6 je izšlo. Sestavil je je prof. Anton Štritof. Vsebinska je sledeča: I. Splošni podatki. II. „Glasbena Matica“ kot glasbena šola. 1. Učiteljstvo. 2. Imenik gojencev po abecednem redu. 3. Imenik gojencev po predmetih, razredih in učiteljih. 4. Statistika glasbene šole. III. „Glasbena Matica“ kot koncertni zavod. 1. Sodelovalci pri koncertih. 2. Koncertni sporedi. 3. Izvenkoncertni in zabavni nastopi pevskega zbora. 4. Statistika pevskih vaj pevskega zbora. IV. Račun in proračun „Glasbene Matice“. V. „Glasbena Matica“ kot glasbeno-literaren zavod. VI. Društveno vodstvo.

— **Spominska knjiga prve gorenske razstave.** Tako je naslov albumu, ki ga je izdalo načelstvo predlansko jesen v Radovljici na Gorenjskem vršeče se razstave. Knjigo je krasno opremil naš narodni knjigovoz, gospod Ivan Bonač v Ljubljani in mu, kakor vsa njegova dela, dela vso čast. Knjiga ima zbrane vse sadne zbirke, kakor so bile v razstavi, in več drugega razstavnega gradiva. Posebno lepo, pravzaprav krasne so pa slike, ki so pridejane knjigi kot priloga tako nosi ta „Spominski album“ nekaj znak pomologije in odbor sadne razstave v Radovljici je gotovo storil prav, da je ubral na to stran nekako novo pot. Knjiga je dokaj draga, stane namreč 8 K, a ker so take slike vedno zelo drage, se ni čuditi, da delo ne more biti cenejše. Služiti zamore ta „Spominska knjiga“ raznim gospodarskim društvom, kakor seveda tudi posameznikom, ki se pečajo s sadjerejo. Priporočamo jo najtopleje. Dobi se naravnost pri načelstvu bivše sadne razstave v Radovljici (Gorenjsko).

— **„Živinoreja in mlekarstvo“.** Navodilo zadržnikom slovenskih mlekar. Spisal Anton Pevc, mlekarški izvedenec. — Prikupljiva je knjižica že na prvi pogled. Krasijo jo mnoge slike in praktične tabele. Poglavitna vsebina je: Uvod, I. Napredna živinoreja, II. Umno krmljenje, III. Molža in rvanje z mlekom, Dobri nasveti. Knjižica je zbirka vseh pravil živinoreje, ki jih mora poznati živinorejec, ki se peča z mlekarstvom. Vsakemu kmetovalcu in ljubitelju kmetijstva bodo pa koristile slike modernih hlevov, holandski in danski sistem. Še bolj bode vsakogar zanimala tabela o kemični sestavi in vrednosti posameznih živil, ki je prav pregledno sestavljena. V splošnem pa knjižica daje obilno gradiva za kmetijska predavanja ali za obširno kmetijsko knjigo. — Cena knjigi je 1 krona, s poštarino 10 vinarjev več.

Poziv.

Dne 12. avgusta t. l. se odkrije ob 11. uri dopoldne v Postojni na glavnem trgu M. Vilharjev spomenik.

K tej narodni slavnosti, katere spored se pravočasno objavi v listih, vabi podpisani odbor vljudno vsa narodna društva, čitalnice, telovadna društva, gasilna društva itd., da se slavnosti korporativno, če le mogoče z zastavami ali vsaj po deputaciji udeležijo.

Posebni vabil odbor ne bode razpošiljal.

Za slučaj, da se odzove vabilu zadostno število udeležencev, priredita se posebna vlaka iz Ljubljane in Trsta.

Da se more za udeležnike vse potrebno preskrbeti, se obrača podpisani odbor do slavnih društev s prošnjo, da nam sporoče najkasneje do 5. avgusta t. l., ali se udeležijo slavnosti in vsaj približno s koliko člani.

V Postojni, dne 14. julija 1906.

Odbor za M. Vilharjev spomenik.

Josip Lavrenčič
predsednik.

Telefonska in urbojavna poročila.

Dnnaj 1. avgusta. Današnja „Wiener Zeitung“ prijavlja cesarjevo lastnoročno pismo na ministrskega predsednika Becka, s katerim se kvota za prispevek obeh državnih polovic za skupne zadeve določa v isti višini kakor doslej, kar je na veliko korist Ogrski in na veliko škodo Cislitvanski. Beckovo ministrstvo, ki toliko govori o varovanju cislitvanskih koristi napram Ogrski, ni storilo ničesar, da prepreči to oškodovanje Cislitvanske.

Dunaj 1. avgusta. Nadvojvoda Oton, ki je te dni odložil mesto generalnega inspektorja kavalerije, je bil primoran to storiti, ker so hoteli svobodomiselnih poslancev vložiti interpelacijo v tej zadevi. Opučili so ta namen, ko jim je vlada obljubila, da odstopi nadvojvoda v najkrajšem času.

Petrograd 1. avgusta. Vojaštvo je primorano oblegati ustaško mesto Šusja pri Tiflisu in je bombardira z 21 topi.

Petrograd 1. avgusta. Proti generalu Stösslu se začne še ta mesec proces zaradi kapitulacije in izročitve Port Arturja Japoncem. Preiskovalni sodnik general Rob je baje prepričan, da je Stössl kriv in da ga zadene ostra kazen.

Pariz 1. avgusta. Policija je dobila dokaze, da so nesrečo brezovlaka Pariz-Kolonj povzročili ruski revolucionarji, ki so bili napačno informirani, da se vozi s tem vlakom veliki knez Vladimir.

— **Častite naročnike „Slovenskega Naroda“, katerim poteče koncem tega meseca bodisi mesečna ali četrtnetna naročnina, prosimo vljudno, da nadaljno naročitev kar najpreje ponovijo, da jim pošiljanje lista ne prestane. — Doklej je plačano, je razvidno na naslovnem ovitku.**

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znane, pristnega „Molovega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težke prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštenu povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na PUNAJI, Tuchsleben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, razpisan v varnostno znamko in podpisom.

Foulard-svila po 65 kr. do gl. 3-70 meter za bluze in obleke. Franko in že ocarinjeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorov se pošlje s prvo pošto. **Tovarna za svilo Heeneberg, Zürich.** 2 27-5

Proti pranjev, luskinam in izpadanju las deluje najboljša priznana **Tanuo-chimin tinktura za lase**

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom 1 K. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zeloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, špeci-jali-let, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Doz. lekarna Milana Leustoka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1 poleg novozgrajenega Fran Jožefovega mostu 49 30

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: **Za družbo sv. Cirila in Metoda:** Gosp. Alojzij Sulgaj, uradnik juž. želez. v Ljubljani, K 22-08, nabral pri novi maši gosp. p. Holecčka pridene Binček Indofov. — Lepa hvala! **Za Vilharjev spomenik:** Neimenovani gospod kot preplačilo na naročnino K — 70 v. Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani.

Dne 25. julija: Anton Šetina, črevljarjev sin, 1 mes., Strelške ul. 15, Atrofija.
Dne 26. julija: Marija Kustrin, strežnica, 45 let, Obrežna steza 2, srčna kap. — Neža Prijatelj, delavka, 44 let, Radečska cesta 11, Dementija.
Dne 27. julija: Marta Radoš, zlatarjeva hči, 2 mes., Strelške ulice 15, driska.
Dne 28. julija: Iv. Mahne, strežnik, 17 l., Dolenjska cesta 41, legar.
V deželni bolnici:
Dne 25. julija: Marija Šusteršič, delavka, 31 let, jetika. — Marija Moschner, davkarjeva vdova, 45 let, Peritonitis.
Dne 26. julija: Meta Lustrik, strežnica, 16 let, Combustio, Paralysis cordis.
Dne 27. julija: Jos. Šmuc, kantiner, 54 let, srčna hiba. — Jurij Camer, krovec, 63 l., vsled raka.

Meteorološko poročilo.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
31. 9.	zv.	737.6	22.3	sl. svzhod	jasno
1. 7. zj.		739.4	17.5	sl. jg.vzh	jasno
2. pop.		738.5	30.1	sl. jug	jasno

Srednja večerajša temperatura: 22.2, noč male: 19.7. — Padavina v mm 0.0

V hotelu „Vega“ v Spodnji Šiški bo v nedeljo, dne 5. avgusta ob štirih popoldne

vrtni koncert

z godbo na lok in s plesom.

Ki obilni udeležbi vabi podpisani z naznanilom, da oskrbuje njegovo gostilno **Ivanka Keršič**, znano dobra kuharica in točajka, ki bo skrbela za vsestransko dobro postrežbo. Točila bo vedno sveža piva in pristne vinske kapljice, na razpolago bo pa tudi vedno izborna jed.

V Spod. Šiški, 1. avgusta 1906.

2770 1 **Anton Maver.**

Ženitna ponudba.

Gospodična, stara okrog 30 let, vseskozi poštena in neomadeževanega življenja, izučena kuharica in gospodinja, vajena gostilne, trgovine in po-sestva, se želi poročiti ali dopisovati s kakim g. uradnikom v stalni drž. službi ali g. učiteljem, železničarjem ali obrtnikom in posestnikom v starosti od 30 do 48 let, najrajši z gospodom, ki je samec. Prosi se za tajnost od obeh strani. Več po dogovoru.

Le resne ponudbe do 14. t. m. na upravn. „Slov. Naroda“ pod „N. N., Poštenost“.

2761-1

Dobra pekarija

v Ljubljani se kupi ali vzame v najem.

Ponudbe „E. Z. 10“, poste restante, Ljubljana. 2746-2

Lepo stanovanje

s tremi sobami, kuhinjo in kopalnico se takoj odda pri A. Sušniku na Zaloški cesti. 2380 1

Delavnica

se takoj odda 2756-1

na Erjavčevi cesti št. 9.

Dr. Julij Schuster

se je vrnil 2773

in ordinira od 8.—9. dopoldne in od 2.—3. popoldne.

Trgovina

špeciarijske ali mešane stroke se kupi.

Ponudbe se prosijo do 15. avgusta t. l. pod „A. B.“ poste restante Ljubljana. 2736 2

Išče se kancelist

z lepo pisavo in izvežban v notar-skih opravilih. 2694-4

Ponudbe s svedočbami sprejema c. kr. notar Plantan v Ljubljani.

Vrtnar

se priporoča za napravljanje novih in popravljanje starih vrtov. Popravlja tudi grobove po najnižji ceni. Vešč je tudi sadjarje in trtojarje.

Naslov: Vrtnar, Konjušne ulice št. 1 v Ljubljani. 2771

Stanovanje

z dvema sobama in pripadki, če mo-goče v sredini mesta, išče za novem-brov termin **Anton Gutnik**, načelnik mestnega popisnega urada. 2758-2

Transitna klet

s praktičnim dvigalom (Aufzug), velika in prostorna; hlev s štirimi stojišči, soba za kočijaža, svisli, šupa in gnojna jama se odda v-ako posebej.

Naslov pove upravištvo „Slov. Naroda“. 2768 1

Gostilna na račun

odda se takoj pod ugodnimi pogoji tik župne cerkve v živahnem kraju v Zagorji ob Savi.

2731 2 **Ivan Müller star.**

Salame fine ograde gl. 1.95; iz gnjati zelo priljubljene gl. 1.30; du-najske 86 kr.; bolj fine gl. 1.15 za kilo.

Gnjat à la Praga 1 gl.; brez kosti gl. 1.20; pleče brez kosti 95 kr.; suho meso 86 kr.; slanina 88 kr.; glavina fina 50 kr. za kilo. — Fine kranjske klobase, vel. ena 20 kr.

Slivovka, brinjevec, gl. 1.20 liter od 5 kil naprej 335-15

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Ustanovljeno leta 1885. Mnogo priznanj o do-peslanem blagu. — Kupujem pa vedno **brinjevo olje.**

Spretnega akviziterja

išče pod ugodnimi pogoji na Kranjskem že dolgo poslujoča zavarovalnica za življenje in zoper nezgode.

Več pove upravištvo „Slovenskega Naroda“. 17-61

Dobro vpeljana urarska obrt

brez konkurence, se takoj pod jako ugodnimi pogoji proda. — Vpraša se pri R. Rusu v Trzinu. 2745-4

Več tesarjev

sprejme takoj v trajno delo tesar-ski mojster **Jožef Zevnik na Jesenicah**, Gorenjsko. — Plača po dogovoru. — Stanovanje prosto. 2724-2

Profesor dr. 2769 1

Alfred p. Valenta

odpotuje

do 10. septembra 1906. l.

Z a fino meščansko gospo-dinjstvo dveh dam v Buda

Pešti se išče oseba, ki bi bila v oporo gospodinj.

Zuati mora kuhati in s pomočjo še ene deklice pospravljati, — ravnotako razumeti preprosto krojaštvo.

Ponudbe z izpričevani na gospo **Amalijo Spiegel v Rogaški Slatini** na Štajerskem. 2767

Prva zaloga vedno svežega

dovskega in trboveljskega Portland in Roman cementa

je pri **FR. STUPICA, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 1.**

1453-16 Poleg „Figabirta“.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu in letoviščarjem naznanjam vljudo pod-pisani, da sem prevzel v lastno režijo dobro znano

gostilno na Selu pri Zerovnici.

Točil bom raznovrstna pristna vina in Koslerjevo marčno pivo, tudi bom imel vedno na razpolago okusna gorka in mrzla jedila.

Oddati imam še dve sobi.

Za obilni obisk se priporoča **Egidij Jeglič** vinotrtar.

2764 3

Razglas.

Vsled sklepa Kranjske hranilnice bo na ljubljanskem trgovskem učilišču in vzgojevališču za šolsko leto 1906/7 prejemale pet zunanjih učencev brezplačno pouk in učila.

Prosilci, ki so dosegli 14to leto, naj pošlje s pridejanim osebnim popisom (Nationale), z dokazom uboštva in z izpričevani o dovršenem 3 razredni realke ali gimnazije s hvalevrednim redom iz pravosti in z najmanj povoljnimi redom iz napredka najpozneje do 15. septembra predložijo semkaj, da se potem vse dospele prošnje morejo slav. Kranjski hranilnici predložiti v sklepanje.

V Ljubljani, dne 31. julija 1906.

Ravnateljstvo trgovskega učilišča

Artur Mahr.

2762 1

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, sestavnih pisem, priporit, ko-munalnih obvez, sreč, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Zamuje in obkupa izdane vrednostne papirje in novčane zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Kakompi in inkasso menic. Borzno naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Učenec

zdrav in krepak, se sprejme takoj v špeciarijsko trgovino 2772 1

D. REPE na Bledu.

NB. Obiskoval bo obrtno nadaljevalno šolo tukaj. Nemščine, event. laščine zmožni imajo prednost.

Stenografinja

ki deluje že 3 leta v notarski pisarni, želi svoje mesto za stalno premeniti. Gre tudi na deželo.

Naslov pod „Stenografinja“ na upr. „Slov. Naroda“. 2726-2

Trgovski pomočnik

posebno dober železninar se sprejme takoj pri trdkli

M. ŽIGON v Škofji Loki.

Ravnatom se tudi odda posebno za začetnika pripraven

lokal za manufakturno trgovino z vso opravo. 2713-2

Lokali

primerni za prodajalne ali pisarne oddajajo se za avgustov termin ali tudi takoj v najem.

Pogoji se izvedo v odvetniški pisarni dr. M. Pirca, na ogliu Sod-nijskih in Cigaletovih ulic v Ljubljani. 1936-20

Naprodaj ste pod ugodnimi po-goji dve enonadstropni

HIŠI.

Več se izve pri lastniku na Trnov-skem pristanu št. 14. 1633 14

Trgovskega pomočnika eventualno tudi

prodajalko sprejme takoj trdkli

And. Elsbacher v Laškem trgu na Štajerskem. 2752-2

Dr. H. vit. Porenta,

primari dobrodelnega za-voda v Trstu, spriduje da je s presenetljivim sig-urnim uspehom proti želo-d-nim težkočam in črva-snim boleznim uporablja

želodčno tinkturo

G. Piccolija

lekarnarja

Ljubljana, Dunajska cesta 1 steklenica velja 20 via. in se vnanja naročila točno izvršujejo. I 3729 7

Grand hotel „Union“

The Royal Vio

Usak dan

od 8¹/₄—11. predstava.

Od srede 1. do nedelje

dne 5. avgusta

popolnoma nov spored

Med drugim:

II. serija

iz rusko-japonske

vojne.

C. kr. ravnanstvo drž. železnice v Ljubljani.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 52 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 05 m zjutraj osebni vlak v Trbiž od 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 10 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejevica, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Benetke, Milan, Florence, Rim, Beljak, Celovec, Ljubno, Selztal, Solnograd, Inomost, Bregenc, Zeneva, Pariz, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevica, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.).

Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo-Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 07 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejevica, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla, Benetke, Milana, Florence, Rima. — Ob 8. uri 46 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Solnograda in Inomosta, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevica, Plzen, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 13. uri 37 m ponoči osebni vlak s Trbiža od 3. junija do 9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Ob 8. uri 44 m zjutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — **Dunaj iz Ljubljane drž. kol. V Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m pop. ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani

Naznanilo.

Usojam si svojim častitim prejšnjim naročnikom in slavnemu občinstvu najvljudneje naznaniti, da sem 31. julija t. l. zopet otvoril

zalogo piva
v Metelkovih ulicah št. 19.

Prodajalo se bode uležano, marčno in dvojno marčno pivo v sodčkih po $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ in $\frac{3}{4}$ hektolitra, kakor tudi marčno in dvojno marčno pivo v zabojih po 25 steklenic.

Za častita naročila se priporoča

Julij Starèlastnik v letu 1818. ustanovljene pivovarne
v Mengšu.

2764-2

Kot podpora matere pri odgoji in ponavljanju šolskih predmetov za dva otroka boljše uradniške obitelji se išče

gospodična

iz poštene družine, s finim vedenjem ter resnega temperamenta. Pogoji: znanje slovenščine in nemščine in dovršena meščanska ali druga enaka šola.

Prepisi šolskih in event. službe nih izprieval — ne originalov, ker se ne vračajo — z natančnimi zahtevami — sicer se na ponudbo ne ozira — pod „Izven Ljubljane“ na upravn. „Slov. Naroda“. 2743-2

Soligonski stroj za striženje las.
Novo!

s 3 grebeni za pretakanje za 3, 7 in 10 mm dolge lase. Se kar najbolj izplača v rodbinah z otroki, ker so stroški pokriti v pol leta. Cena K 5.50, najnižji K 7.—. Stroj za striženje brade K 5.—. Škarje za konje in pse K 5.—. Samobrilni aparat samo K 4.—, poškodba nemogoča „Star“ K 8.—. IV 1920-4

Namesto K 40.— samo K 12.—. Velefino dvocevno poljsko kuhalo, mornarska oblika s šestimi akromatiškimi prim-stekli, model „Zeus“, za potovanje, gledališče, 144 mm visoko s kompasom, usnjatim tokom, jermanom in vrvice. Cena K 12.—. Dokazano prodanih čez 10.000 armad, športnim klubom in zasebnikom. Razloženo na londonski razstavi. Na 14 dni se pošlje proti povzetju na poskušnjo. Edina prodaja **M. RUNDBAKIN, DUNAJ IX/1**
Liechtensteinstrasse 28.

Ilustrovani cenovnik 12 zastoj in franko.

A propos!

Ali imate luskinke na glavi in Vam izpadajo lasje? Če je tako, pa poskusite svetovnoznani

Steckenpferd Bay-Rum**Bergmanna & Ko. v Draždanah****in Dečnu na Labi**

prej Bergmannov originalni Sham-

pooing Bay-Rum (znamka 2 škrata).

Hitro se prepričate o izrednem učinku

2349 te izvrstne lasne vode. 3

V steklenicah po 2 K jo prodajata v

Ljubljani: drogerija A. KANC in parf.

O FETTICH-FRANKHEIM.

Knjižna novost:

Ljudmila Poljanec Poezije.

V tej lično opremljeni knjižici je izšla zbirka poezij pesnice, ki jo je poznalo doslej občinstvo pod pseudonimom Nataša kot odlično sodrudnico slov. leposlovnih listov, zlasti „Ljubljanskega Zvona“. Mehka lirika, polna globokega čustva, se bo s svojim mehkim elegičnim tonom brez dvoma prikupila vsakemu čitatelju. — Priporočamo jo posebno slov. naobraženemu žensstvu. 64-75

Cena broš. K 2.—, po pošti K 2.10, eleg. vez. K 3.—, po pošti K 3.10.

Založništvo L. SCHWENTNER v Ljubljani.

IVAN & NIKOLAJ ŽIC

trgovina z vinom na veliko.

Ladji: „Domitila“ & „Štefanija“

V Pulju v Istri

prodaja vina:

Vino z Visa, rdeče	liter po 40 in 42 h	Dalmatincec, bel	liter po 36 in 38 h
belo	48 „ 50	Cvček (Opollo)	34 „ 36
Istrijanec, rdeč	36 „ 38	Teran (iz obranih jagod)	40 „ 40
bel	36 „ 32	Muškat (bel, sladek)	56 „ 60
Dalmatincec, rdeč	32 „ 34		

franko kolodvor Pulj v izposojenih posodah, ki se ne uračunijo, pa jih je treba čimprej vrniti

franko kolodvor Pulj Pošilja se le po povzetju in sicer samo od 56 litrov naprej. Za prirodnost

svojih vin popolnoma jamčiva 2602 2

Zahvala in priporočilo.

Vsem častitim gostom iz Ljubljane in z dežele se podpisani najtopleje zahvaljujem za ves čas mojega bivanja v Medvodah v restavraciji „pri Mesarju“ izkazano mi zaupanje in naklonjenost. Obenem pa naznanim slavnemu občinstvu, da sem prevzel

restavracijo „Zlatorog“ na Bledu

v bližini novega kolodvora s krasnim razgledom po jezeru, lepo prostorno verando in zračnimi sobami za prenočišča. Za pristna dobra vina in vedno sveže dobro pivo jamčim. Za izborna gorka in mrzla jedila bo v kuhinji vedno preskrbljeno. — Cene zmerne.

Za obilno udeležbo se najtopleje priporoča

2742-2

Alojz Jerala, restavratel.

Rastlinski liker in rastlinska grenčica

„JELEN“

sta sestavljena iz najzdravilnejših planinskih rastlin, podpirata in pospešujeta prebavo, krepi želodec in z njim celo človeško telo ter sta vsled teh svojih odličnih lastnosti najboljša izdelka te vrste.

Edini izdelovatelj:

2448-8

Anton Jelenec v Idriji
imetelj rastlinske destilacije „Jelen“.